

PENSIONS KASSEN

**Magistre
& Psykologer**

Dagsorden og fuldstændige forslag

Generalforsamling 2018

Lørdag den 7. april 2018 kl. 13.00
Radisson Blu Scandinavia Hotel
Margrethepladsen 1
8000 Aarhus C

Dagsorden

1. Valg af dirigent

Bestyrelsen indstiller advokat Niels Kornerup fra Bech-Bruun.

2. Bestyrelsens beretning

Bestyrelsesformand Egon Kristensen aflægger bestyrelsens mundtlige beretning.

3. Forelæggelse af Årsrapport 2017 med ledelsesberetning og revisionspåtegning til godkendelse

Direktør Jens Munch Holst fremlægger de vigtigste pointer fra Årsrapport 2017. Bestyrelsen indstiller til godkendelse af årsrapporten.

4. Forslag fra bestyrelse og medlemmer

På de næste sider finder du det væsentligste indhold af forslag fra bestyrelse og medlemmer. Du kan se og downloade de fuldstændige forslag på www.mppension.dk/gf2018

5. Forelæggelse og godkendelse af lønpolitik

Som følge af nye regler skal pensionskassens lønpolitik opdateres. Bestyrelsen indstiller til godkendelse af lønpolitikken.

6. Valg af revision

Bestyrelsen foreslår genvalg af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab.

Som medlemsvalgt revisor indstiller bestyrelsen til genvalg af Jens Brandorff. Som suppleant til posten som medlemsvalgt revisor indstiller bestyrelsen til genvalg af Helge Mørch Jensen.

7. Eventuelt

Du finder alle dokumenter, som er relevante for generalforsamlingen, på vores hjemmeside: www.mppension.dk/gf2018

Besøg ARoS før generalforsamlingen

Du kan besøge ARoS før generalforsamlingen i tidsrummet 10.00-12.30. Fribillet bliver udleveret til medlemmer af MP Pension på Radisson Blu Scandinavia fra kl. 10.00.

Frokost

Der bliver serveret frokost før generalforsamlingen i tidsrummet 11.00-13.00 på hotellet.

Vi glæder os til at se dig

Lørdag den 7. april 2018 kl. 13.00
Radisson Blu Scandinavia Hotel
Margrethepladsen 1
8000 Aarhus C

Det er igen blevet tid til at mødes til generalforsamling i pensionskassen.

MP Pension er en medlemsejet pensionskasse, og på den årlige generalforsamling kan man mærke, at medlemsdemokratiet lever i bedste velgående.

Alle medlemmer har mulighed for at stille forslag til generalforsamlingen, og alle medlemmer har mulighed for at stemme. I år har bestyrelsen stillet tre forslag og medlemmerne har stillet otte forslag. Du finder bestyrelsens forslag på side 6-8 og medlemmernes forslag på side 18-37.

Alle medlemmer, der deltager på generalforsamlingen, kan stille sig på talerstolen og deltage i debatten. Har du ikke mulighed for at deltage, kan du afgive en fuldmagt og gøre din indflydelse gældende på den måde. Du kan afgive din fuldmagt via pensionskassens hjemmeside: www.mppension.dk/gf2018

Vi vil igen i år livestream generalforsamlingen, så alle medlemmer kan følge generalforsamlingen via pensionskassens hjemmeside.

Vi ser frem til en god dag i Aarhus med interessante debatter.

Venlig hilsen

Bestyrelsen i MP Pension

Fuldmagter og transporttilskud

Fuldmagter

Vi ønsker, at så mange medlemmer som muligt kommer til pensionskassens generalforsamling og deltager i medlemsdemokratiet. Derfor forsøger vi at lave en spændende generalforsamling i gode omgivelser, og vi tilbyder transporttilskud til de medlemmer, som kommer langvejs fra.

Har du ikke mulighed for at komme til generalforsamlingen, kan du i stedet udøve din demokratiske ret ved at give fuldmagt. Der er tre måder at give fuldmagt på:

- Med en **instruktionsfuldmagt** giver du bestyrelsen instruktion om, hvordan den skal stemme under de enkelte punkter. Instruktionsfuldmagten er i stor udstrækning det samme som en brevstemme.
- **Generalfuldmagt til bestyrelsen:** Her giver du bestyrelsen fuldmagt til at stemme i overensstemmelse med bestyrelsens anbefalinger.
- **Generalfuldmagt til tredjemand:** Her giver du en navngiven tredjemand fuldmagt til at stemme på dine vegne uden at tage stilling til, hvad der skal stemmes under de enkelte punkter.

Du kan give fuldmagt elektronisk eller downloade en pdf-blanket på www.mppension.dk/gf2018.

Pensionskassen opfordrer til, at fuldmagter indsendes inden generalforsamlingen. Der lukkes for afgivelse af elektroniske fuldmagter den 6. april 2018 kl. 12.00.

Fysiske fuldmagtsblanketter skal ligeledes være VP Investor Service i hænde senest den 6. april 2018 kl. 12.00. Det er fuldmagtgivers ansvar, at fysiske fuldmagtsblanketter er VP Investor Service i hænde inden fristens udløb.

Det er muligt at medbringe fuldmagter på selve generalforsamlingen, men dette kan medføre forsinkelser af generalforsamlingen og kan betyde ekstra ventetid i forbindelse med indtjekningen.

Transporttilskud

Du kan få transporttilskud efter gældende regler, som du kan se på:

www.mppension.dk/gf2018. Du får en blanket udleveret på generalforsamlingen.

Dagsordenens punkt 4

Forslag fra bestyrelsen og medlemmer

Forslag fra bestyrelsen

Bestyrelsen fremsætter 3 forslag. Forslagene og de generelle begrundelser ses nedenfor. Betyder forslaget ændringer i pensionskassens vedtægt eller pensionsregulativ, fremgår det på side 9-17 sammen med bemærkninger til paragrafændringen.

Forslag 1: Binavn for pensionskassen

Vedtægten § 1 og § 23

Forslagsstillere: MP Pensions bestyrelse

Forslag

Det foreslås, at pensionskassen registrerer AkademikerPension som binavn i vedtægten. Pensionskassens hovednavn forbliver MP Pension – Pensionskassen for Magistre & Psykologer. Det foreslås, at generalforsamlingen bemynder bestyrelsen til at beslutte, hvornår og hvordan der gøres brug af binavnet.

Bestyrelsens bemærkninger

Som led i pensionskassens langsigtede strategi om at være en attraktiv samarbejdspartner og samarbejde med andre pensionskasser og akademiske faggrupper, foreslår bestyrelsen at registrere AkademikerPension som binavn.

Der er for nærværende ingen planer om at bruge navnet, men der er tale om en fremtidssikring, så det sikres, at navnet rent juridisk – om ønsket – kan bringes i anvendelse. Datoen i ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 23 tilpasses ligeledes.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 2: Forslag til ændringer i pensionsregulativer

Forslagsstillere: MP Pensions bestyrelse

Det foreslås at indføre en række præciseringer og mindre ændringer i Pensionsregulativerne. Der er alene tale om en tydeliggørelse af eksisterende vilkår og små ændringer, der alle stiller medlemmerne uændret eller bedre end i dag.

Forslag 2.a: Præcisering af karen

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning § 1, stk. 4.

Der foreslås at præcisere reglen om karenstid, således at det er klart, at karen alene kan gøres gældende, hvis et medlems erhvervsevne bliver nedsat i dækningsberettigende grad inden karenstidens udløb.

Bestyrelsens bemærkninger

For at undgå eventuelle fortolkningstvivl vil det med den foreslåede formulering blive præciseret, at afgørende for at anvende karen er, at medlemmets erhvervsevne bliver nedsat i dækningsberettigende grad inden udløbet af karenstid. Forslaget, der alene er af præciserende karakter, indeholder ingen indholdsmæssig ændring og stiller medlemmerne uændret.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 2.b: Karens på bidragsstigninger

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning § 5.

Der foreslås at indføre karens på de bidragsforhøjelser og indskud, der medfører stigning i risikosummerne på mere end 25 %.

Bestyrelsens bemærkninger

Som reglerne er i dag, skal medlemmer på "individuelle ansættelseskontrakter" afgive helbredsoplysninger, hvis deres risikodækninger stiger med mere end 25 %. Forslaget medfører derfor en lempelse i forhold til de nugældende regler, hvorefter nogle medlemmer skal afgive helbredsoplysninger i disse situationer.

Forslaget går således på at stille medlemmerne på samme måde, uanset om de bliver optaget, genoptaget eller har en risikostigning på mere end 25 % og dermed undgå forskelsbehandling.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 2.c: Ændring af aldersgrænser for udbetaling af halv invalidepension

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning § 10, stk. 1.

Pensionsregulativet for den gamle pensionsordning § 9, stk. 1.

Der foreslås at ændre bestemmelsen, således at halv invalidepension kan tilkendes indtil den lovbestemte pensionsalder for at undgå, at der opstår et dækningshul som følge af ændringer i Pensionsbeskatningsloven.

Bestyrelsens bemærkninger

Den tidligste pensionsalder var inden lovændringen "fem år før folkepensionsalderen". Lovgivningen er ændret, således at den tidligste pensionsalder siden 1. januar 2018 er "tre år før folkepensionsalderen".

Det betyder, at der er behov for at tilpasse reglerne i pensionsregulativet, således at et medlem, som bliver invalid mellem fem og tre år før folkepensionsalderen, fortsat kan få halv invalidepension eller alderspension. Uden ændringen vil der opstå et reelt dækningshul på to år, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Det foreslås derfor, at de nugældende regler ændres, således at halv invalidepension kan tilkendes indtil tre år før folkepensionsalderen og fremtidssikres derved, da den fremover følger den til enhver tid gældende lovbestemte pensionsudbetalingsalder.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 2.d: Aldersopsparing

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning § 15, stk. 2.

Det foreslås at bemyndige bestyrelsen til at fastsætte nærmere regler for udbetaling af aldersforsikring, idet der er indført ny lovgivning på området.

Bestyrelsens bemærkninger

Ændringerne i lovgivningen vedrørende aldersforsikring pålægger ikke pensionsselskaberne at efterleve reglerne, men giver selskaberne mulighed for at tilbyde mere fleksible udbetalingsmuligheder til deres kunder. Det foreslås på den baggrund at gøre det muligt for bestyrelsen at træffe beslutning om en mere fleksibel ind- og udbetalingsmodel.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 2.e: Lempelse af genoptagelsesregler i Den gamle pensionsordning

Pensionsregulativet for den gamle pensionsordning § 2, stk. 2 og stk. 4.

Der foreslås at ændre karenperioden fra 2 år til 6 måneder/24 måneder, hvilket sidestiller genoptagelse i Den gamle pensionsordning med reglerne for genoptagelse i Den fleksible pensionsordning.

Bestyrelsens bemærkninger

Generalforsamlingen vedtog i 2016 lempelser for optagelse og genoptagelse for medlemmer på Den fleksible pensionsordning uden at tage højde for genoptagelsessituationen for medlemmer på Den gamle pensionsordning.

Et medlem på Den gamle pensionsordning bliver derfor genoptaget med 2 års karen, hvorimod et medlem på Den fleksible ordning bliver genoptaget med enten 6 måneders karen (obligatoriske ordninger) eller 24 måneders karen (frivillig arbejdsgiverordning).

Medlemmer, som genoptages på Den gamle pensionsordning, er dermed underlagt strengere karenregler, end medlemmer som genoptages på Den fleksible pensionsordning, hvilket ikke har været hensigten.

Det foreslås derfor at ændre karenperioden fra 2 år til 6 måneder/24 måneder, således at alle medlemmer ligestilles ved genoptagelse.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 2.f: Præcisering af udbetalingsregler for alderssum og alderspension

Pensionsregulativet for den gamle pensionsordning § 8, stk. 7.

Det foreslås at præcisere reglerne for udbetaling af alderspension og alderssum således, at det tydeligt fremgår, at udbetaling af ovennævnte tidligst kan ske den 1. i måneden efter, at medlemmet har anmodet om udbetaling.

Bestyrelsens bemærkninger

Pensionskassens faste praksis er at udbetale alderspension og alderssum tidligst den 1. i måneden efter anmodningen fra medlemmet. Reglen er ikke tydeliggjort i pensionsregulativet, hvilket kan give anledning til tvivl. Reglen fremgår allerede af pensionsregulativet for Den fleksible pensionsordning, og er derfor alene en tydeliggørelse af den faste praksis.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Forslag 3: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.

Forslagsstillere: MP Pensions bestyrelse

Bestyrelsens forslag og bemærkninger

Bestyrelsen anmoder generalforsamlingen om bemyndigelse til, dels at foretage ændringer af redaktionel karakter i vedtægt og pensionsregulativer, dels at foretage ændringer i forslagene, hvis myndighederne måtte kræve det.

Ændringer af redaktionel karakter er fx ændringer af paragrafnummer og/eller paragrafhenvi-
sning, korrekturrettelser og lignende. Bestyrelsen vil også benytte bemyndigelsen til at indsætte den præcise ikrafttrædelsesbestem-
melsesdato i pensionsregulativerne de steder, hvor bestyrelsen har fået bemyndigelsen til at fastsætte datoen.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Vedtægten

Nuværende regler	Forslag til nye regler	Særlige bemærkninger
<p>1. NAVN Stk. 1. Pensionskassens navn er MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer.</p> <p>Stk. 2. Som binavn anvendes Akademikernes Pensionskasse.</p> <p>§ 23. IKRAFTTRÆDELSE Stk. 1. Denne vedtægt blev vedtaget på generalforsamlingen den 25. april 2017 med ikrafttræden fra vedtagelsen.</p> <p>Stk. 2. Som en overgangsordning vælges der pr. 1. januar 2016 tre bestyrelsesmedlemmer efter § 11, stk. 2, for en 4-årig periode og to bestyrelsesmedlemmer for en 2-årig periode. De tre kandidater der får flest stemmer vælges for 4 år, og de to der får næstflest stemmer vælges for 2 år. Derefter sker der valg efter reglerne i § 11, stk. 2.</p>	<p>§ 1. NAVN Stk. 1. Pensionskassens navn er MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer.</p> <p>Stk. 2. Som binavn anvendes Akademikernes Pensionskasse samt AkademikerPension.</p> <p>§ 23. IKRAFTTRÆDELSE Stk. 1. Denne vedtægt blev vedtaget på generalforsamlingen den 7. april 2018 med ikrafttræden fra vedtagelsen.</p> <p>Stk. 2. Som en overgangsordning vælges der pr. 1. januar 2016 tre bestyrelsesmedlemmer efter § 11, stk. 2, for en 4-årig periode og to bestyrelsesmedlemmer for en 2-årig periode. De tre kandidater der får flest stemmer vælges for 4 år, og de to der får næstflest stemmer vælges for 2 år. Derefter sker der valg efter reglerne i § 11, stk. 2</p>	<p>Ændringerne i vedtægten træder i kraft fra vedtagelsen på generalforsamlingen.</p>

PENSIONSREGULATIV FOR DEN FLEKSIBLE PENSIONSORDNING		
Nuværende regler	Forslag til nye regler	Særlige bemærkninger
<p>1. OPTAGELSE OG GENOPTAGELSE</p> <p>Stk. 1-3.</p> <p>Stk. 4. Karens, nedsatte pensioner</p> <p>Pensionsordninger efter stk. 1 og 2 er oprettet med karens. Karens kan blive gjort gældende, hvis en i øvrigt dækningsberettiget skade indtræder på et tidspunkt, hvor der er indbetalt mindre end 6 måneders pensionsbidrag efter oprettelsen af pensionsordningen (for pensionsordninger efter stk. 1) eller mindre end 24 måneders pensionsbidrag efter oprettelsen af pensionsordningen (for pensionsordninger efter stk. 2).</p> <p>Karensen medfører, at medlemmet har nedsatte dækninger ved død eller erhvervsudygtighed, jf. §§ 10-14, hvis tilkendelsen skyldes en før optagelsen indtrådt ulykke eller sygdom. Bestyrelsen fastsætter nærmere retningslinjer for nedsættelsen af dækninger. <i>Se Bilag D, afsnit 1.</i></p> <p>Bestyrelsen kan fastsætte regler, hvorefter medlemmer optaget efter stk. 1 eller 2 mod afgivelse af helbredsoplysninger kan frigøre sig for karenstiden. Kan medlemmet ikke afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, optages medlemmet med nedsatte pensioner. <i>Se Bilag D, afsnit 1.</i></p>	<p>1. OPTAGELSE OG GENOPTAGELSE</p> <p>Stk. 1-3.</p> <p>Stk. 4. Karens, nedsatte pensioner</p> <p>Et medlem optaget efter stk. 1, der dør eller får et dækningsberettigende erhvervsevnetab inden 6 måneder efter optagelsen, stilles som om optagelsen var sket med nedsatte pensioner, hvis det godtgøres, at medlemmets død eller erhvervsudygtighed skyldes en allerede ved optagelsen indtruffet sygdom eller ulykke. Tilsvarende gælder for et medlem optaget efter stk. 2, der dør eller får et dækningsberettigende erhvervsevnetab inden 24 måneder efter optagelsen. Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herfor. <i>Se Bilag D, afsnit 1.</i></p> <p>Bestyrelsen kan fastsætte regler, hvorefter medlemmer optaget efter stk. 1 eller 2 mod afgivelse af helbredsoplysninger kan frigøre sig for karenstiden. Kan medlemmet ikke afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, optages medlemmet med nedsatte pensioner. <i>Se Bilag D, afsnit 1.</i></p>	<p>Ingen ændringer.</p> <p>Det præciseres, at karens finder anvendelse, hvis medlemmets erhvervsevne nedsættes i dækningsberettigende grad inden karenstidens udløb.</p>

<p>§ 5. PENSIONSBI DRAG</p> <p>Stk. 1. Bidrag efter overenskomst, aftale eller lignende.</p> <p>Pensionsbidrag, som indbetales i overensstemmelse med kollektiv overenskomst, aftale eller lignende, anvendes til ydelser, som opfylder kravene heri. <i>Se bilag C.</i></p> <p>Bidragstigninger for medlemmer, der er pensionerede i henhold til § 9 om alderspension eller har opnået ret til pension efter § 10 om invalidepension, indbetales til opsparingsafdelingen.</p> <p>Stk. 2. Øvrige bidrag</p> <p>For pensionsbidrag indbetalt efter individuel ansættelses-aftale eller af medlemmet selv, kan bestyrelsen fastsætte nærmere regler. <i>Se bilag D, afsnit 2.</i></p>	<p>§ 5. PENSIONSBI DRAG</p> <p>Stk. 1. Obligatoriske ordninger</p> <p><i>Pensionsbidrag, som indbetales i overensstemmelse med kollektiv overenskomst, aftale eller lignende med pligt til medlemskab af pensionskassen, anvendes til ydelser, som opfylder kravene heri. Se bilag C.</i></p> <p><i>Bidragstigninger, hvor risikosummen forøges med mere end 25 %, bliver omfattet af en ny karenperiode på 6 måneder.</i></p> <p>Stk. 2. Frivillige ordninger</p> <p><i>For pensionsbidrag indbetalt af en arbejdsgiver, hvor ansættelsesforholdet er uden pligt til medlemskab af pensionskassen, kan bestyrelsen fastsætte nærmere regler. Se bilag D, afsnit 2.</i></p> <p><i>Bidragstigninger, hvor risikosummen forøges med mere end 25 %, bliver omfattet af en ny karenperiode på 24 måneder.</i></p> <p>Stk. 3. Øvrige ordninger</p> <p><i>For øvrige medlemmer kan bestyrelsen fastsætte nærmere regler. Se bilag D, afsnit 2.</i></p> <p><i>Ved bidragstigninger, hvor risikosummen forøges med mere end 25 %, skal medlemmet afgive helbredsoplysninger efter retningslinjer fastsat af bestyrelsen. Se bilag D, afsnit 1.</i></p> <p>Stk. 4. Pensionerede medlemmer</p> <p><i>Bidragstigninger for medlemmer, der er helt eller delvist pensionerede i henhold til § 9 om al-</i></p>	<p>Reglerne for bidragstigninger og indskud, der medfører en risikostigning på mere end 25 %, følger reglerne for optagelse og genoptagelse. Således vil et medlem undgå at blive stillet ringere end ved optagelsen/genoptagelsen.</p>
---	--	---

PENSIONSREGULATIV FOR DEN FLEKSIBLE PENSIONSORDNING		
Nuværende regler	Forslag til nye regler	Særlige bemærkninger
<p>Stk. 3. Forfald</p> <p>Pensionsbidrag forfalder månedsvis bagud. Ved indbetaling efter forfaldstidspunktet kan bestyrelsen fastsætte en morarente. <i>Se bilag D, afsnit 2.</i></p>	<p>derspension eller § 10 om invalidepension, indbetales til opsparingsafdelingen.</p> <p>Stk. 5. Forfald</p> <p>Pensionsbidrag forfalder månedsvis bagud. Ved indbetaling efter forfaldstidspunktet kan bestyrelsen fastsætte en morarente. <i>Se bilag D, afsnit 2.</i></p>	<p>Da der er kommet nyt stk. 3 og 4, ændres nuværende stk. 3 til stk. 5</p>
<p>§ 10. INVALIDEPENSION</p> <p>Stk. 1. Retten til invalidepension</p> <p>Et medlem har ret til invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.</p> <p>Et medlem har ret til halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden fem år før folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne.</p> <p>Midlertidig invalidepension tilkendes i tilfælde, hvor det er uvist, om tilstanden vil være længerevarende/varig. Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.</p>	<p>§ 10. INVALIDEPENSION</p> <p>Stk. 1. Retten til invalidepension</p> <p>Et medlem har ret til invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.</p> <p>Et medlem har ret til halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Erhvervsevnen skal være nedsat med halvdelen inden den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger.</p> <p>Midlertidig invalidepension tilkendes i tilfælde, hvor det er uvist, om tilstanden vil være længerevarende/varig. Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.</p>	<p>Tilkendelse af halv invalidepension skal være sket inden medlemmet har nået den tidligste pensionsudbetalingsalder. Samtidig fremtidssikres vilkåret, således at det følger den til enhver tid gældende aldersgrænse for skattebegunstigede pensionsordninger.</p>

PENSIONSREGULATIV FOR DEN FLEKSIBLE PENSIONSORDNING		
Nuværende regler	Forslag til nye regler	Særlige bemærkninger
<p>Retten til invalidepension ophører, hvis medlemmet overgår til alderspension.</p> <p>Ansøgning skal indgives inden tidspunktet for dækningens ophør og inden det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden.</p> <p>Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at erhvervsevneundersættelsen er indtrådt (skadestidspunktet). Udbetaling sker dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.</p> <p>Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. <i>Se Bilag D, afsnit 5.</i></p> <p>Stk. 2-8.</p>	<p>Retten til invalidepension ophører, hvis medlemmet overgår til alderspension.</p> <p>Ansøgning skal indgives inden tidspunktet for dækningens ophør og inden det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden.</p> <p>Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at erhvervsevneundersættelsen er indtrådt (skadestidspunktet). Udbetaling sker dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.</p> <p>Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. <i>Se Bilag D, afsnit 5.</i></p> <p>Stk. 2-8.</p>	<p>Ingen ændringer.</p>
<p>§ 15. OPSPARINGSORDNINGER</p> <p>Stk. 1.</p> <p>Stk. 2. Udbetaling af pension</p> <p>Opsparingsordninger kan komme til hel eller delvis udbetaling, når medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger, eller såfremt medlemmet tilkendes hel invalidepension, jf. § 10, stk. 1. Medlemmet vælger ved ordningens oprettelse udbetalingsformen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. løbende udbetaling: livsvarig udbetaling samt alderssum, 2. løbende udbetaling: udbetaling over en 10-årig periode samt alderssum, 3. rateudbetaling: udbetaling over mindst 10 år eller 4. kapitaludbetaling: udbetaling som sum. 	<p>§ 15. OPSPARINGSORDNINGER</p> <p>Stk. 1.</p> <p>Stk. 2. Udbetaling af pension</p> <p>Opsparingsordninger kan komme til hel eller delvis udbetaling, når medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger, eller såfremt medlemmet tilkendes hel invalidepension, jf. § 10, stk. 1. Medlemmet vælger ved ordningens oprettelse udbetalingsformen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. løbende udbetaling: livsvarig udbetaling samt alderssum, 2. løbende udbetaling: udbetaling over en 10-årig periode samt alderssum, 3. rateudbetaling: udbetaling over mindst 10 år eller 4. kapitaludbetaling: udbetaling som sum. 	<p>Ingen ændringer.</p>

PENSIONSREGULATIV FOR DEN FLEKSIBLE PENSIONSORDNING		
Nuværende regler	Forslag til nye regler	Særlige bemærkninger
Stk. 3-5.	<p>For udbetaling af aldersforsikring fastsætter bestyrelsen nærmere regler. Se bilag B.</p> <p>Udbetaling af opsparingsordninger kan være begrænset af gældende overenskomstfastsatte rammer, jf. bilag C.</p>	<p>Ændringen bemyndiger bestyrelsen til at fastsætte nærmere regler for udbetaling af aldersforsikring, idet er der indført ny lovgivning på området.</p> <p>Ingen ændringer.</p>

PENSIONSREGULATIV FOR DEN GAMLE ORDNING		
Nuværende regler	Forslag til nye regler	Særlige bemærkninger
<p>§ 2. MEDLEMSOPTAGELSE</p> <p>Stk. 2. Medlemmer, der optages efter § 1, stk. 1, litra b) og c), eller som genoptager bidragsbetalingen i en stilling uden for et overenskomstdækket område, skal afgive helbredsoplysninger efter regler fastsat af bestyrelsen.</p> <p>Stk. 4. For medlemmer, der er optaget, eller genoptaget efter mindst 1 års hvilende medlemskab, efter stk. 1 uden afgivelse af helbredsoplysninger gælder følgende: Dersom medlemmet dør eller bliver invalid inden 2 år efter optagelses- eller genoptagelsestidspunktet, er medlemmet eller andre pensionsberettigede stillet, som om optagelse eller genoptagelse var sket med formindskede pensioner, jf. stk. 3, hvis det godtgøres, at medlemmets død eller invaliditet skyldes en allerede ved optagelsen eller genoptagelsen indtruffet sygdom eller invaliditet. Afbrydes en pligtig bidragsbetaling inden udløbet af denne 2 års karenstid, indtræder en ny karenstid på 2 år, når bidragsbetalingen genoptages.</p>	<p>§ 2. MEDLEMSOPTAGELSE OG GENOPTAGELSE</p> <p>Stk. 2. Medlemmer, der optages efter § 1, stk. 1, litra b) og c) i en stilling uden for et overenskomstdækket område, skal afgive helbredsoplysninger efter regler fastsat af bestyrelsen.</p> <p>Stk. 4. For medlemmer, der er optaget efter stk. 1 uden afgivelse af helbredsoplysninger gælder følgende: Dersom medlemmet dør eller bliver invalid inden 2 år efter optagelsestidspunktet, er medlemmet eller andre pensionsberettigede stillet, som om optagelse var sket med formindskede pensioner, jf. stk. 3, hvis det godtgøres, at medlemmets død eller invaliditet skyldes en allerede ved optagelsen indtruffet sygdom eller invaliditet. Afbrydes en pligtig bidragsbetaling inden udløbet af denne 2 års karenstid, indtræder en ny karenstid på 2 år, når bidragsbetalingen genoptages.</p>	<p>Genoptagelsesbestemmelsen er fjernet i stk. 2 og 4, da dette nu reguleres i ny stk. 7-9 efter de lempelige regler for genoptagelse.</p>

<p>Stk. 5-6 uændret</p>	<p>Stk. 5-6 uændret</p> <p>Stk. 7 Medlemmer der efter § 1, stk. 1, litra a) og c) genoptager deres bidragsbetaling til pensionskassen efter mindst 1 års hvilende medlemskab, og som er forpligtet til medlemskab af pensionskassen genoptages med 6 måneders karens.</p> <p>Stk. 8 Medlemmer der efter § 1, stk. 1, litra b) genoptager deres bidragsbetaling til pensionskassen efter mindst 1 års hvilende medlemskab, uden pligt til medlemskab af pensionskassen, men hvor bidragsbetalingen sker gennem arbejdsgiver, genoptages med 24 måneders karens.</p> <p>Stk. 9 Medlemmer der efter § 1, stk. 1, litra c) og øvrige medlemmer, der genoptager deres bidragsbetaling til pensionskassen efter en mindst 1 års hvilende medlemskab af pensionskassen, uden pligt til medlemskab af pensionskassen genoptages mod afgivelse af helbredsoplysninger efter regler fastsat af bestyrelsen.</p>	<p>Nyt stk. 7-9 som indeholder genoptagelsesbestemmelser</p>
<p>Stk. 7. Medlemmerne hæfter ikke personligt for pensionskassens forpligtelser.</p>	<p>Stk. 10. Medlemmerne hæfter ikke personligt for pensionskassens forpligtelser.</p>	<p>Da der er kommet ny stk. 7-9, bliver nuværende stk. 7 ændret til stk. 10.</p>
<p>§ 8. ALDERSPENSION</p>	<p>§ 8. ALDERSPENSION</p>	
<p>Stk. 1-6</p>	<p>Stk. 1-6</p> <p>Stk. 7. Udbetaling af alderspension og alderssum kan tidligst ske pr. den 1. i måneden efter pensionskassen har modtaget anmeldning om udbetaling.</p>	<p>Ingen ændringer</p> <p>Tidspunktet for udbetalingstidspunktet for alderspension og alderssum præciseres.</p>

§ 9. INVALIDEPENSION	§ 9. INVALIDEPENSION	
<p>Stk. 1. Retten til invalidepension</p> <p>Et medlem har ret til invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.</p> <p>Et medlem har ret til halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden fem år før folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne.</p> <p>Midlertidig invalidepension tilkendes i tilfælde, hvor det er uvist, om tilstanden vil være længerevarende/varig. Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.</p> <p>Retten til invalidepension ophører, hvis medlemmet overgår til alderspension.</p> <p>Ansøgning skal indgives inden tidspunktet for dækningens ophør og inden det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden.</p> <p>Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at erhvervsevnenedsættelsen er indtrådt (skadestidspunktet). Udbetaling sker dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.</p>	<p>Stk. 1. Retten til invalidepension</p> <p>Et medlem har ret til invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.</p> <p>Et medlem har ret til halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Erhvervsevnen skal være nedsat med halvdelen inden den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger.</p> <p>Midlertidig invalidepension tilkendes i tilfælde, hvor det er uvist, om tilstanden vil være længerevarende/varig. Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.</p> <p>Retten til invalidepension ophører, hvis medlemmet overgår til alderspension.</p> <p>Ansøgning skal indgives inden tidspunktet for dækningens ophør og inden det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden.</p> <p>Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at erhvervsevnenedsættelsen er indtrådt (skadestidspunktet). Udbetaling sker dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.</p>	<p>Tilkendelse af halv invalidepension skal være sket inden medlemmet har nået den tidligste pensionsudbetalingsalder. Samtidig fremtidssikres vilkåret, således at det følger den til enhver tid gældende aldersgrænse for skattebegunstigede pensionsordninger.</p>

Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. <i>Se Bilag D, afsnit 5.</i> Stk. 2-8.	Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. <i>Se Bilag D, afsnit 5.</i> Stk. 2-8.	Ingen ændringer.
--	--	------------------

Forslag fra medlemmer

Forslag 4: Afvikling af investeringer i Kulselskaber

Forslagsstillere: Thomas Meinert på vegne af Ansvarlig Fremtid (Alex Larsen, Anders Løvenskjold Holm, Anders Svensson, Andreas Ingemann Bramsen, Anne Bøgh Fangel, Anne Elisabeth Lindegaard, Annegrethe Jørgensen, Annette Hastrup, Arne Nielsen Hansen, Astrid Anna Vestergaard Knudsen, Bente Schmidt Nielsen, Bettina Clausen, Betty Sander Laursen, Bjørn Schreiber Pedersen, Bo Bendix Christensen, Bo Fritzboøger, Brian Benjamin Hansen, Carsten Lunde Petersen, Casper Georgsen Christiansen, Claus Wilhelmsen, Dan Vesalainen Hirslund, Desiree Sprogøe, Ditte Vesterager Christensen, Dorte Hørlück Lundsager, Eigil Christiansen, Eline Crossland, Ellen Birgitte Rasmussen, Erik Rømer Brandt, Erling Frederiksen, Eva Gulløv, Finn Pedersen, Flemming Søgaard Sørensen, Frank Jensen, Gunver Bennekou, Hanna Lundblad, Hanne Kirstine Adriansen, Hanne Merete Willert, Hanne Schilling, Hanne Tofte Jespersen, Hans Christian Dorf, Hans Melftofte, Hans-Henrik Storskov, Heide Deminatus, Heidi Durhuus, Henning Mørk Jørgensen, Henning Schroll, Henning Steen Wettendorff, Henrik Gottlieb, Henrik Tarp Vang, Ida Charlotte Leisner, Iver Jakobsen, James Emil Avery, Jan Lindegaard Christensen, Janne Foghmar, Janne Gloorup, Jens Hesselbjerg Christensen, Jens Jensenius Bøcher, Jens Kjerulf Petersen, Jens Peter Christiansen, Jens Thorup Jensen, Jens Villiam Hoff, Jeppe Læssøe, Jeppe Milthers, Jette Steensen, Johan Keller, Jon Sommer Nagel, Jonas Thyregod, Jonas Vincent, Julie Mejse Mønter Lassen, Jørgen Frede Madsen, Jørgen Kirkegaard, Jørgen Villy Fenhann, Karin Beyer, Kasper Grosman Michelsen, Kirsten Birgitte Holmen, Kirsten Henriksen, Kirsten Mary Kapel, Kjeld A. Larsen, Kristian Pagh Nielsen, Lars Dalby, Lars Johan Ahlin, Lars Kristian Rudolph Hansen, Lars Vinther Schmidt, Laura Gilliam, Lisbeth Aasted, Lise Møller Andersen, Lone Hygum, Lone Schou, Lotte Isager, Louise Amlani Rasmussen, Mads Philipson, Marianne Bøcher Philipp, Marianne Tasca, Marie Louise Holmer, Merete Hjorth Jensen, Merete Wendler, Mette Bohr, Mette Vedelsby, Mickey Gjerris, Nana Øland Frederiksen, Nanné Susanne Solem Dahl, Nete Pilemand, Niels Erreboe Bundgaard, Niels Revsgaard, Niels Rosendal Jensen, Ole Kjærulff Davidsen, Ole Stage, Ole Winther, Oliver Maurice Adams, Per Thorbjørn Delphin, Pernille Bangsgaard Jensen, Pernille Grue, Pernille Lose Elholm, Pernille Louise Hagen, Pernille Nielsen, Peter Alving, Peter Fabricius, Peter Magnussen, Peter Sigsgaard, Pia Lund Nielsen, Preben M Espenhein, Rasmus Blædel Larsen, Rasmus Münster, Rasmus Skov Larsen, Rolf Czeskleba-Dupont, Sanne Birk Christensen, Signe Schrøder, Signe Sveegaard, Sigrid Lauenborg Dahl, Sigrid Rita Andersen, Stefan Sommer, Stine Haakonsson, Stine Wolff, Susanne Hvidtved Kruse, Susanne Lilja Buchardt, Susanne Vendelbo Flydtkjær, Sussanne Blegaa, Sven Halse, Sven-Erik Holgersen, Sysse Gudrun Engberg, Søren Have, Søren Ortvad, Thomas Brandt Niebuhr, Thomas Lindvig, **Thomas Meinert Larsen**, Thomas Vikstrøm, Tim Ringsted, Tobias Bindstlet, Tom Kold, Torben Hviid, Trine Stauning Willert, Trine Thorup Andersen, Troels Baagland, Troels Holm, Troels Juel, Tryggve Sveinbjørnsson, Tue Hingelberg Winther, Tue Magnussen, Uffe Kaels Auring, Vagn Olsen, Verner Schilling, Åse Christiansen)

Forslag: Generalforsamlingen forpligter (subsidiært anbefaler) bestyrelsen at afvikle investeringer i verdens 100 største kulselskaber snarest muligt og senest den 1.1.2020.

Forslagsstillernes bemærkninger

IEA og FNs klimapanel har konkluderet at mindst 2/3 af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes hvis vi skal indfri målet i Paris-aftalen. Disse reserver vil derfor miste deres værdi. Kul er det fossile brændsel, som er mest skadeligt for klimaet. IEA har konkluderet, at Paris-aftalens klimamål kræver, at en hurtig udfasning af kul starter øjeblikkeligt. Forslaget indebærer, at MP Pension skal afvikle investeringer i verdens 100 største kulmineselskaber, som defineret ud fra listen "Carbon Underground 200".

Forslaget indebærer, at bestyrelsen skal afvikle investeringer i verdens 100 største kulselskaber snarest muligt og senest den 1.1.2020. Kul er det fossile brændsel, som er mest skadeligt for klimaet, og IEA har konkluderet, at Paris-aftalens klimamål kræver, at en hurtig udfasning af kul starter øjeblikkeligt. Investeringer i selskaber som kulmineselskaber hvis forretningsmodel ikke er forenelige med Paris-aftalens målsætning er etisk problematiske og økonomisk højrisikable.

Forslaget ligger i tråd med MP Pensions egen bestyrelses hensigtserklæring fra foråret 2016, citat: "*Bestyrelsen vil indrette investeringspolitikken inden for en overordnet ramme, der sikrer, at den understøtter den indgåede globale klimaaftale fra 2015 (Paris aftalen om maksimalt 2 graders global opvarmning og så tæt på 1,5 grader som muligt)*".

Bestyrelsens hensigtserklæring har vi medlemmer – i god tro – tolket således, at bestyrelsen oprigtigt ønskede at pensionskassens investeringer i fossil-selskaber til fulde skulle understøtte målsætningen med Paris-aftalen. Men bestyrelsen har så vidt vi ved ikke reelt arbejdet på at stoppe investeringer i det aller mest klimaskadelige brændsel, nemlig kul. Det mener vi er problematisk, og derfor fremsætter vi dette forslag til behandling på generalforsamlingen.

Anerkendte institutioner som det internationale Klimapanel, IEA og andre har påvist at mindst 2/3 af de kendte fossile fossil-reserver skal forblive i jorden, herunder mindst 80% af kullet, mindst 50% gassen og mindst 33% af olien. Kul er altså i særklasse det mest klimaskadelige brændsel, og at indfri Paris-aftalens målsætning kræver altså at stort set al kul skal forblive i jorden. Det er altså helt centralt at investorer som MP Pension stopper med at investere i udvinding og afbrænding af kul.

En relateret rapport fra Oil Change International i 2016 viser tillige, at alene den mængde kul, olie og gas der findes i miner og felter der allerede er i operation i dag eller er planlagt at gå i operation er nok til at vi sprænger CO₂-budgettet for at indfri 2-graders målet [1]. Der skal altså slet ikke etableres nye kulminer nogen steder på kloden.

Mineselskaber optræder desuden regelmæssigt som økonomiske støtter af klimaskeptiske politikere, tænketanke, lobbygrupper og forskere, eller bedriver greenwash ved at italesætte fake argumenter som "clean coal" således som det er blevet påvist i en række sager [2,3,4].

Forslaget omhandler konkret en række mine- og kul-selskaber som Vale, Rio Tinto, Mitsubishi Corp, BHP Billiton, RWE og Anglo American, som udvinder og sælger kul på flere kontinenter. Ingen af disse selskaber har mere end 25% af deres omsætning fra udvinding og salg af kul, men deres udvinding af kul er ganske omfattende.

Nærværende forslag skal sikre, at MP Pension frasælger investeringer i verdens 100 største kulselskaber baseret på selskabernes totale fossile kul-reserver (som defineret ud fra oversigten "*Carbon Underground 200*") [5].

Vi fremfører 2 centrale begrundelser for det fremsatte forslag:

1. Kulminedrift er forbundet med brud på menneskerettigheder, forurening og sygdom.

Cerrejon Minen som ejes af BHP Billington, Anglo American og Glencore ligger i en af Colombias fattigste regioner beboet af oprindelige folk, og hvor minedriften truer livsgrundlaget for de lokale indianske folk som er de mest marginaliserede grupper i Colombia. De er blevet truet, forfulgt, tvangsfjernet og dræbt pga minen, deres vand er forurenet, hvis det ikke er udtørret. Deres rettigheder er blevet krænket, internationale konventioner og standarder er ikke fulgt. At fortsætte investeringer i disse selskaber som ignorerer disse voldsomme problemer er uansvarligt [6].

2. Kul er det mest klimaskadelige brændsel, og bliver hastigt udkonkurreret af billigere grøn energi.

Investeringer i kul og i højrisikable olie-/gasprojekter defineret som forekomster der er uforenelige med Paris-aftalen skal stoppes. Det er her påvist at størstedelen af de kendte fossile reserver skal forblive i jorden, herunder mindst 80% af kullet, mindst 50% gassen og mindst 33% af olien.

Når mængden af kendte kul-reserver er flerfold større end den mængde som ansvarligt kan udvindes og afbrændes, så er der en overhængende risiko for at investeringer i kul bliver værdiløse, en observation som et stigende antal investorer har erkendt. Som eksempel har James Rutherford, investeringsansvarlig i Hermes (som arbejder med investeringsrådgivning for bl.a. MP Pension), udtalt: "*If you are a coal miner, you're just not a business we would invest in today, because it's not a good business. The business model is being completely marginalized – I don't see the investment case*" [7].

El fra vedvarende energikilder er også allerede i dag billigere end el fra fossile brændsler og atomkraft i en lang række lande [8]. Det Internationale Vedvarende Energiagentur (IRENA) har tillige i ny rapport fastslået at 2017 blev året, hvor landvind og sol globalt set blev billigere end fossile energiteknologier [9], og i Europa bliver allerede nu mere end 90% af ny el-produktionskapacitet baseret på vedvarende energikilder [10].

Udviklingen vil altså uafvendeligt – også globalt – gå mod billigere og mere klimavenlige vedvarende energikilder som sol og vind. Og i takt med at de klimavenlige teknologier bliver billigere, mens fossile brændsler pålægges yderligere afgifter, især på kul, så stiger det forretningsmæssige potentiale for, og dermed udbredelsen af vedvarende energi. En række lande er allerede stoppet med at anvende kul, og et stort antal lande, herunder også Danmark har sat en slutdato for kul-afbrænding.

At investeringer i fossil energi, og særligt kul, for alvor er forbundet med høj risiko er altså blevet åbenlys. Tiden hvor investeringer i fossil energi og kul var en sikker investering med gode afkast er ovre. Og de mange udmeldinger om en fossil-branche under pres er i stigende grad ved at overbevise investorer om, at tiden er kommet til at flytte pengene væk fra risikable investeringer i kul og over til mindre risikable energiprojekter, som ikke ødelægger planetens klima.

Vi ser derfor frasalg af kulmineselskaber som en vigtig etisk beslutning, og tillige en rettidig sikring mod fremtidige økonomiske tab.

MP Pension har fortsat omtrent 225 millioner kr. investeret i aktier blandt 15 af verdens største kulmine-selskaber. Det fremsatte forslag omhandler konkret frasalg af investeringer i disse 15 fossil-selskaber, investeringer som svarer til omtrent 0,5 % af MP Pensions samlede aktieinvesteringer på godt 35-40 mia. DKK, eller svarende til under 0,1 % af MP Pensions samlede formue.

Tabel 1

Liste over MP Pensions investeringer i verdens 100 største børsnoterede kulselskaber:

	Selskab	Markedsværdi	Kul eller olie/gas
1	Vale SA (ADR)	53.768.864	Kul
2	RIO TINTO PLC	47.721.681	Kul
3	MITSUBISHI CORP	31.509.103	Kul
4	ITOCHU CORP	22.670.027	Kul
5	MITSUMI & CO LTD	21.964.292	Kul
6	BHP BILLITON PLC	14.437.901	Kul
7	MARUBENI CORP	9.104.724	Kul
8	RWE AG	6.513.260	Kul
9	ALLETE INC	4.923.317	Kul
10	ANGLO AMERICAN PLC	3.719.394	Kul
11	IDEMITSU KOSAN CO LTD	2.732.894	Kul
12	ARCELORMITTAL	2.179.025	Kul
13	BHP BILLITON LIMITED	1.955.655	Kul
14	JAMES RIVER GROUP HOLDINGS L	1.335.256	Kul
15	Vale SA Pref A (ADR)	344.277	Kul
	Total	224.879.670	

Kilde: MP Pension aktieliste, August 2017

Referencer

[1] The Sky's Limit: Why the Paris Climate Goals Require a Managed Decline of Fossil Fuel Production
<http://priceofoil.org/2016/09/22/the-skys-limit-report/>

[2] OpenSecrets.org /Coal Mining Lobbying

<https://www.opensecrets.org/lobby/induscode.php?id=E1210&year=2017>

[3] BHP facing shareholder demand it dumps membership of the Minerals Council of Australia

<http://amp.smh.com.au/business/mining-and-resources/bhp-facing-shareholder-demand-it-dumps-membership-of-the-minerals-council-of-australia-20170919-gyk4xo.html>

[4] Clean Coal.

https://sourcewatch.org/index.php/Clean_Coal

[5] Fossil Free Indexes: The Carbon Underground 2016

<http://fossilfreeindexes.com/research/the-carbon-underground/>

[6] Danske pensionskroner investeres i omstridt mine i Colombia

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/danske-pensionskroner-investeres-i-omstridt-mine-i-colombia>

[7] HERMES Investment Management: "Turning down the heat - our approach to managing carbon risk in investment portfolios. December 2015.

<https://www.hermes-investment.com/wp-content/uploads/2015/12/Hermes-Corporate-Turning-Down-the-Heat-011215.pdf>

[8] This is how coal dies – super cheap renewables plus battery storage

<https://thinkprogress.org/colorado-wind-batteries-cheap-12e82b91a543/>

[9] Landvind slår nu fossil energi på prisen globalt

<https://energiwatch.dk/Energinyt/Renewables/article10201012.ece>

[10] Almost 90% of new power in Europe from renewable sources in 2016

<https://www.theguardian.com/environment/2017/feb/09/new-energy-europe-renewable-sources-2016>

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pension har på bestyrelsesmødet den 8. marts 2018 besluttet at afhænde alle olie, kul- og tjæresandselskaber inden udgangen af 2020. Derfor er vi i sagens natur grundlæggende enige i forslaget fra Ansvarlig Fremtid, men som pensionskasse skal vi tage hensyn til både afkast og ansvarlighed. Derfor har MP Pension valgt en anden tilgang til de fossile udfordringer og den grønne omstilling. Konkret betyder det, at MP Pensions afgrænsning i forhold til de berørte selskaber afviger lidt fra den afgrænsning, som Ansvarlig Fremtid anvender,

I lighed med andre investorer, herunder den norske Oliefond, definerer MP Pension kulselskaber, som selskaber, der udvinder termisk kul. Investorer, herunder MP Pension, definerer endvidere typisk kulselskaberne ud fra, hvor stor en andel kul udgør af selskabets samlede omsætning. MP Pension har lagt snittet ved 25% af omsætningen, hvilket er en anelse "skrappere" end den norske Oliefond, som har lagt snittet ved 30%.

MP Pensions tilgang betyder, at MP Pension kommer til at ekskludere en meget lang række af store og små kulselskaber, og i den henseende er MP Pensions tilgang mere vidtgående end den tilgang som Ansvarlig Fremtid anbefaler. Omvendt udelukker MP Pensions tilgang ikke alle de store globale mineselskaber, som nævnes af Ansvarlig Fremtid. Det skyldes, at selvom disse selskaber producerer megen kul målt i ton, så udgør kul kun en beskedent andel af deres samlede omsætning (under 25%). Af denne årsag er disse selskaber derfor også mindre afkastmæssigt udsat i forhold til kulpriserne. MP Pensions beslutning om frasalg tager afsæt i overvejelser om både ansvarlighed og afkast.

Bestyrelsens anbefaling

MP Pensions bestyrelse er grundlæggende enig i forslaget præmisser, men har som ovenfor anført valgt en anden tilgang til de fossile udfordringer og den grønne omstilling. Bestyrelsens beslutning om at sælge olie, kul og tjæresand inden udgangen af 2020 er samlet set mere vidtrækkende end forslaget fra Ansvarlig Fremtid.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Forslag 5: Investeringer i olie og gas må ikke modarbejde den globale klimaaftale

Forslagsstillere: Thomas Meinert på vegne af Ansvarlig Fremtid (Alex Larsen, Anders Løvenskjold Holm, Anders Svensson, Andreas Ingemann Bramsen, Anne Bøgh Fangel, Anne Elisabeth Lindegaard, Annegrethe Jørgensen, Annette Hastrup, Arne Nielsen Hansen, Astrid Anna Vestergaard Knudsen, Bente Schmidt Nielsen, Bettina Clausen, Betty Sander Laursen, Bjørn Schreiber Pedersen, Bo Bendix Christensen, Bo Fritzboøger, Brian Benjamin Hansen, Carsten Lunde Petersen, Casper Georgsen Christiansen, Claus Wilhelmsen, Dan Vesalainen Hirslund, Desiree Sprogøe, Ditte Vesterager Christensen, Dorte Hørlück Lundsager, Eigil Christiansen, Eline Crossland, Ellen Birgitte Rasmussen, Erik Rømer Brandt, Erling Frederiksen, Eva Gulløv, Finn Pedersen, Flemming Søgaard Sørensen, Frank Jensen, Gunver Bennekou, Hanna Lundblad, Hanne Kirstine Adriansen, Hanne Merete Willert, Hanne Schilling, Hanne Tofte Jespersen, Hans Christian Dorf, Hans Meltofte, Hans-Henrik Storskov, Heide Deminatus, Heidi Durhuus, Henning Mørk Jørgensen, Henning Schroll, Henning Steen Wettendorff, Henrik Gottlieb, Henrik Tarp Vang, Ida Charlotte Leisner, Iver Jakobsen, James Emil Avery, Jan Lindegaard Christensen, Janne Foghmar, Janne Gleerup, Jens Hesselbjerg Christensen, Jens Jensenius Bøcher, Jens Kjerulf Petersen, Jens Peter Christiansen, Jens Thorup Jensen, Jens Villiam Hoff, Jeppe Læssøe, Jeppe Milthers, Jette Steensen, Johan Keller, Jon Sommer Nagel, Jonas Thyregod, Jonas Vincent, Julie Mejse Mønter Lassen, Jørgen Frede Madsen, Jørgen Kirkegaard, Jørgen Villy Fenhann, Karin Beyer, Kasper Grosman Michelsen, Kirsten Birgitte Holmen, Kirsten Henriksen, Kirsten Mary Kapel, Kjeld A. Larsen, Kristian Pagh Nielsen, Lars Dalby, Lars Johan Ahlin, Lars Kristian Rudolph Hansen, Lars Vinther Schmidt, Laura Gilliam, Lisbeth Aasted, Lise Møller Andersen, Lone Hygum, Lone Schou, Lotte Isager, Louise Amlani Rasmussen, Mads Philipsen, Marianne Bøcher Philipp, Marianne Tasca, Marie Louise Holmer, Merete Hjorth Jensen, Merete Wendler, Mette Bohr, Mette Vedelsby, Mickey Gjerris, Nana Øland Frederiksen, Nanné Susanne Solem Dahl, Nete Pilemand, Niels Erreboe Bundgaard, Niels Revsgaard, Niels Rosendal Jensen, Ole Kjærulff Davidsen, Ole Stage, Ole Winther, Oliver Maurice Adams, Per Thorbjørn Delphin, Pernille Bangsgaard Jensen, Pernille Grue, Pernille Lose Elholm, Pernille Louise Hagen, Pernille Nielsen, Peter Alving, Peter Fabricius, Peter Magnussen, Peter Sigsgaard, Pia Lund Nielsen, Preben M Espenhein, Rasmus Blædel Larsen, Rasmus Münster, Rasmus Skov Larsen, Rolf Czeskleba-Dupont, Sanne Birk Christensen, Signe Schrøder, Signe Sveegaard, Sigrid Lauenborg Dahl, Sigrid Rita Andersen, Stefan Sommer, Stine Haakonsson, Stine Wolff, Susanne Hvidtved Kruse, Susanne Lilja Buchardt, Susanne Vendelbo Flydtkjær, Sussanne Blegaa, Sven Halse, Sven-Erik Holgersen, Sysse Gudrun Engberg, Søren Have, Søren Ortvad, Thomas Brandt Niebuhr, Thomas Lindvig, **Thomas Meinert Larsen**, Thomas Vikstrøm, Tim Ringsted, Tobias Bindstlet, Tom Kold, Torben Hviid, Trine Stauning Willert, Trine Thorup Andersen, Troels Baagland, Troels Holm, Troels Juel, Trygve Sveinbjørnsson, Tue Hingelberg Winther, Tue Magnussen, Uffe Kaels Auring, Vagn Olsen, Verner Schilling, Åse Christiansen).

Forslag: Bestyrelsen anbefales at udøve aktivt ejerskab i olie- og gasselskaber, med henblik på at sikre at selskaberne senest 1.1.2020 har besluttet en forretningsmodel som er forenelig med klimaaftalen fra Paris om sikring af maksimalt 2 graders global opvarmning. Bestyrelsen anbefales at frasælge investeringer i de selskaber, hvor det aktive ejerskab ikke resulterer i, at deres forretningsmodel understøtter Paris-aftalen.

Forslagsstillernes bemærkninger

Forslaget indebærer, at MP Pension anbefales at afvikle investeringer i verdens 100 største kulselskaber og verdens 100 største olie/gas-selskaber baseret på selskabernes totale reserver af fossile brændsler (defineret ud fra oversigten "Carbon Underground 200" som indekxleverandøren Fossil Free Indexes producerer og opdaterer årligt [1]), såfremt MP Pensions aktive ejerskab overfor selskaberne inden udgangen af 1.1.2020 ikke kan sikre at selskabernes forretningsmodel er forenelig med målsætningerne med i Paris-aftalen. Såfremt MP Pension vurderer, at udøvelse af aktivt ejerskab kan sikre at fossilselskabernes forretningsmodeller inden 1. januar 2020 er forenelige med den indgåede klimaaftale fra Paris om sikring af maksimalt 2 graders global opvarmning, så kan aktivt ejerskab altså finde anvendelse indtil denne dato.

Forslaget fremsættes til trods for at MP Pensions bestyrelse i foråret 2016 fremsatte følgende hensigtserklæring: "*Bestyrelsen vil indrette investeringspolitikken indenfor en overordnet ramme, **der sikrer, at den understøtter den indgåede globale klimaaftale fra 2015** (Paris aftalen om maksimalt 2 graders global opvarmning og så tæt på 1,5 grader som muligt). Bestyrelsen vil sikre, at der årligt skriftligt redegøres for hidtidige erfaringer og fremtidige tiltag*

i forbindelse med udøvelsen af aktivt ejerskab overfor fossil-selskaber med henblik på at sikre, at disse selskabers forretningsmodel inden udgangen af 2018 er forenelig med Paris-aftalen, herunder at nå 2-graders målsætningen og så tæt på 1,5 grader som muligt. Det er således bestyrelsens opgave at sikre, at ovenstående udmøntes i praksis."

Bestyrelsens hensigtserklæring har vi medlemmer – i god tro – tolket således, at bestyrelsen oprigtigt ønskede at pensionskassens investeringer i fossil-selskaber til fulde skulle understøtte målsætningen med Paris-aftalen. Men bestyrelsen har så vidt vi ved – end ikke – reelt arbejdet på at udvikle en konkret metode til at definere hvorvidt et fossil-selskabs forretningsmodel understøtter Paris-aftalen.

Bestyrelsen har desuden meget klart tilkendegivet, blandt andet på den seneste generalforsamling i foråret 2017 i København, at man ikke agter at frasælge kul-, olie- og gasselskaber hvis forretningsmodel ikke understøtter Paris-aftalen [2]. Det mener vi er problematisk og strider mod bestyrelsens egen hensigtserklæring, og derfor fremsætter vi dette forslag til behandling på generalforsamlingen.

Det aktive ejerskab i forhold til fossilselskaber tænker vi udført ud fra retningslinjerne i den guide som investorsammenslutningen Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) har udarbejdet til hjælp for sine medlemmer, herunder MP Pension, for at gennemføre en dialog med kul, olie og gasselskaber [3]. Det aktive ejerskab bør blandt andet udføres ved konkret stillingtagen til relevante resolutionsforslag, der fremsættes ved olieselskabernes generalforsamling, eksempelvis et af de forslag som forventes fremsat ved Exxon Mobiles 2018 [4] og Shells [5] kommende generalforsamlinger i maj 2018.

Vores forslag lægger op til at pensionskassen via aktivt ejerskab overfor fossilselskaber i porteføljen får disse fossilselskaber til at afvikle deres projekter inden for udvinding af olie fra tjæresand, dybhavsboringer, udvinding i Arktis og andre projekter som er uforenelige med Paris-aftalen. Dette er typisk olieudvindingsprojekter, der kræver en oliepris over 75-95 USD/tønde for at være lønsomme. En så høj pris vil næppe forekomme i et fremtidigt scenarie med politisk regulering der sikrer en global opvarmning på maksimalt 2 grader, eller så tæt på 1,5 grader som muligt. Men såfremt en sådan dialog ikke er frugtbar inden 1. januar 2020, så bør pensionskassen afvikle sine investeringer i disse selskaber.

Kriterierne som danner baggrund for vurderingen af, hvorvidt fossilselskabernes forretningsmodel understøtter 2-graders målet, kan tage udgangspunkt i rapporten "*2 degrees of separation*" [6] som UN PRI, som MP Pension er medlem af, har udarbejdet i 2017. Rapporten viser, at omkring 1/3 af investeringerne, omkring 2,3 trillioner US dollars, i planlagte olie- og gas projekter i årene frem til 2025 skal aflyses, hvis den globale opvarmning skal holdes under 2 grader. For det enkelte olie- og gas selskab varierer det mellem 10 og 60 pct. For eksempel er det 30-40 pct. for Chevron og Shell og 40-50 pct. for Exxon. Det giver en indikation af, hvilke olie- og gas-selskabers forretningsplaner, der er i modstrid med Paris-aftalen, herunder hvilke risici der er forbundet med at investere i disse selskaber som tydeligvis ignorerer Paris-aftalen når de fortsat fastholder en forretningsmodel som vil medføre katastrofale klimaforandringer [7].

En tilsvarende rapport fra Oil Change International i 2016 viser tillige, at alene den mængde kul, olie og gas der findes i miner og felter der allerede er i operation i dag eller er planlagt at gå i operation er nok til at vi sprænger CO2-budgettet for at indfri 2-graders målet [8]. Der skal altså i princippet slet ikke etableres nye olie/gasfelter eller kulminer.

Det er også helt centralt at investorer som MP Pension sikrer at fossilselskaberne stopper med at underminere den grønne omstilling. MP Pension skal således tillige sikre sig, at fossil-selskaberne ikke fortsat optræder som økonomiske støtter af klimaskeptiske politikere, tænketanke, lobbygrupper og forskere således som det er blevet påvist i en række rapporter [9, 10].

Det aktive ejerskab bør i princippet udføres overfor samtlige af MP Pensions investeringer i fossile selskaber, men særligt i forhold til MP Pensions 10 største aktieposter i fossil energi, herunder selskaber som Shell, AP Møller

Mærsk, Occidental Petroleum, BP, Lukoil, Total, Exxon Mobil, Eni, Chevron og BASF. Forslagets krav om afrapportering af aktivt ejerskab skal ske skriftligt som en del af den årlige CSR-rapport og gøres tilgængelig på MP Pensions hjemmeside.

Vi fremfører 4 centrale begrundelser for det fremsatte forslag:

1: Det etiske aspekt og hensynet til kommende generationer

Den globale opvarmning accelererer, og også året 2017 indskrev sig blandt de varmeste i nyere tidsregning. Global opvarmning medfører klimaforandringer med stigende påvirkning fra eksempelvis ekstrem tørke, oversvømmelser mv. Dette vil medføre fødevaremangel og et voldsomt stigende antal klimaflygtninge, og et stigende antal voldelige konflikter. Klimaforandringer udgør således en stor global sikkerhedsmæssig trussel og truer den menneskelige civilisation. Derudover skønner WHO, at der allerede nu årligt dør 12,6 millioner mennesker af forurening, især fra afbrænding af fossile brændsler, mens "kun" 6 millioner dør af tobak [11].

En pensionskasse bør medvirke til en tryk og stabil pensionstilværelse for dets medlemmer. Vi ønsker at videregive en verden til os selv som pensionister samt til vores børn og børnebørn, hvor der er social stabilitet og hvor livsbetingelserne ikke er blevet forringet i vor tid. Vi ønsker derfor ikke med vores pensionsopsparing at medvirke til at finansiere de virksomheder, særligt fossilselskaberne, som bidrager mest direkte til klimaforandringerne.

At Institutionelle Investorer som pensionskasser bærer et helt centralt ansvar for en bæredygtig fremtid understreges også af en ny EU-rapport "*Financing a sustainable European Economy*" fra 2018 [12]. Rapporten som er udarbejdet af en såkaldt High Level Expert Group (HLEG, under EU kommissionen), giver detaljerede forslag til ændring af regler og lovgivning for finanssektoren i EU med henblik på at udvide sektorens ansvarsområde til at bidrage til en bæredygtig fremtid. I den sammenhæng lægges der vægt på, at finansielle aktører skal bidrage til at Paris-aftalen om klimaet bliver opfyldt. Pensionselskaber skal altså ikke alene sikre høje afkast på kort sigt men også skal bidrage til, at samfundet udvikler sig bæredygtigt - også klimamæssigt.

Udvinning og afbrænding af fossile brændstoffer er den væsentligste årsag til denne opvarmning. Dette betyder at verden har behov for en markant og hastig omstilling fra fossil energi til vedvarende og mindre forurenende CO₂-neutrale teknologier til at producere energi, væsentligst sol-, vind- og vandkraft.

En række af de største virksomheder indenfor den fossile industri er decideret skruppelløse i deres forretningsmodel og udmeldinger, eksempelvis Exxon Mobil som fortsat hårdnakket benægter eksistensen af "stranded assets", og som har meldt offentligt ud, at deres olie og gas reserver ikke er i risiko for at blive "stranded", fordi de anser det for usandsynligt at verden går imod en "low carbon path" [13]. At fossil-sektoren helt generelt ignorerer denne risiko understreges af, at der globalt fortsat anvendes tusindevis af milliarder kroner på efterforskning efter flere fossile brændsler.

Aktionærer i Exxon Mobil, som eksempelvis MP Pension, bidrager således til at understøtte efterforskning og udvinning af flere fossile reserver som, hvis de udnyttes, vil medføre temperaturstigninger på 3, 4 eller måske 5 grader. Men ansvarlige investorer må trække sig fra selskaber der således hovedløst gambler med vore penge og vor fælles fremtid for kortsigtet vinding.

2: Ønsket om stabile økonomiske afkast

En pensionskasse bør sikre gode, sikre og stabile afkast til sine medlemmer af de midler, kassen forvalter. Det indebærer bl.a. omhyggelig vurdering og afvejning af de risici, der er forbundet med pensionskassens investeringer. I den nuværende situation er det vores vurdering:

At MP Pension over en årrække **har haft tab på investeringer** i både kul-, olie- og gasselskaber set i forhold til værditilvæksten i MP Pensions øvrige investeringer. I takt med at verden omstiller til grøn energi, så øges risikoen for yderligere tab ved investeringer i fossil energi. Disse tab og unødige risici bør undgås, og man bør i stedet for efterleve medlemmernes ønske og beslutning om at reducere investeringer i fossil energi.

At investeringer i **højrisikable olie-/gasprojekter** defineret som forekomster der er uforenelige med Paris-aftalen skal stoppes. Det er her påvist at størstedelen af de kendte fossil-reserver skal forblive i jorden, herunder mindst 80% af kullet, mindst 50% gassen og mindst 33% af olien.

At investeringer i både kul, gas og olie i stigende grad vil være usikre. Opfattelsen af en øget risiko for en "carbon boble" og "stranded Assets" breder sig i hele verden, og eksempelvis har Bank of Englands governor, Mark Carney, i september 2015 advaret om at "*investors face potentially huge risks from assets of literally unburnable fossil fuels*" [14]. James Rutherford, og investeringsansvarlig i Hermes (som arbejder med investeringsrådgivning for bl.a. MP Pension), udtalte ligeledes: "*If you are a coal miner, you're just not a business we would invest in today, because it's not a good business. The business model is being completely marginalized - I don't see the investment case*" [15]. At fremtidsudsigterne ligeledes er usikre også for oliebranchen, understreges af, at den norske centralbank i 2017 har indstillet til den norske regering, at den norske oliefond, som har en formue på 1000 milliarder dollars og ejer 1,4 pct. af alle aktier globalt, skal frasælge sine aktier i kul, olie og gas. Begrundelsen er, at fonden bør reducere statens eksponering mod olierisikoen, hvis/når lønsomheden i denne sektor falder [16]. At investeringer i fossil energi i stigende omfang er forbundet med risiko er i øvrigt blevet klart efter de kraftige olieprisfald i 2014-2015, og de afledte fald i aktiekursen for hele fossilbranchen. En række uafhængige analyser har således vist, at en fossil-fri-aktieportefølje har givet et langt bedre afkast end en fossil-holdig aktieportefølje [17, 18].

Med Paris-aftalen har verdenssamfundet nu indgået en bindende global klimaafnåte, som hastigt vil accelerere udviklingen mod klimavenlige teknologier. I takt med at de accelererende klimaforandringer medfører stigende tab af menneskeliv og ødelæggelse af infrastruktur i stor skala, da vil udnyttelse af fossile brændsler i stigende grad blive pålagt restriktioner og afgifter, samt blive mål for aktivisme og modstand fra civilsamfundet. En række lande og regioner har sat ambitiøse målsætninger for deres reduktion af drivhusgasser. I et stigende antal byer, regioner og lande er brug af fossile brændsler nu desuden pålagt afgifter, eller indgår i en eller anden form for CO₂-kvotesystem som medfører en pris på CO₂-udledning.

El fra vedvarende energikilder er også allerede i dag billigere end el fra fossile brændsler og atomkraft i en lang række lande [19]. Det Internationale Vedvarende Energiagentur (IRENA) har tillige i ny rapport fastslået at 2017 blev året, hvor landvind og sol globalt set blev billigere end fossile energiteknologier [20].

Udviklingen vil altså uafvendeligt - også globalt - gå mod billigere og mere klimavenlige vedvarende energikilder som sol og vind. Og i takt med at de klimavenlige teknologier bliver billigere, mens fossile brændsler pålægges yderligere afgifter, så stiger det forretningsmæssige potentiale for, og dermed udbredelsen af vedvarende energi.

At investeringer i fossil energi for alvor er forbundet med høj risiko er altså blevet åbenlys. Tiden hvor investeringer i fossil energi var en sikker investering med gode afkast er ovre. Og de mange udmeldinger om en fossil-branchen under pres er i stigende grad ved at overbevise investorer om, at tiden er kommet til at flytte pengene væk fra risikable investeringer i kul, olie og gas og over til mindre risikable energiprojekter, som ikke ødelægger planetens klima.

Det har fra forskellige sider været fremført - også fra MP Pension (tidligere Unipension) - at et frasalg af aktiver i verdens 200 største kul-, olie-, og gasselskaber dels vil medføre et lavere afkast, og dels være ulovligt hvis det kan godtgøres at det reducerer pensionsafkastet. Vi deler ikke denne opfattelse. Når mængden af de fossile reserver er flerfold større end den mængde som ansvarligt kan udvindes og afbrændes, så er der en overhængende risiko for en CO₂-boble, som truer med at gøre investeringer i kul, olie og gas værdiløse, og vi ser derfor frasalg som en vigtig - og rettidig - sikring mod fremtidige økonomiske tab.

3) Den politiske signalværdi ved at agere ansvarligt

Den politisk og juridisk bindende klimaafnåte i Paris (Paris-aftalen) er en tydelig tilkendegivelse af, at verdens politikere nu har givet hinanden endegyldigt håndslag på, at samtlige lande i verden, rige som fattige, skal bidrage til at holde den globale opvarmning på maksimalt 2 grader, og gerne så tæt på 1,5 grader som muligt.

Verdensbanken har således fulgt op på denne afnåte, ved på *One Planet Summit* i Paris den 12. december 2017 at erklære at Verdensbanken efter 2019 vil stoppe med at finansiere udvikling af olie- og gasfelter [21].

Pensionskasser som MP Pension bør støtte tydeligt op om Paris-aftalens mål ved at flytte investeringer væk fra udvikling af fossil energi, og hvis ikke de store virksomheder indenfor kul-, gas- og olie helt frivilligt ønsker at lade sig transformere fra fossilt baserede virksomheder til energiselskaber, som leverer CO2-neutral energi, men i stedet fortsætter med at investere i ny efterforskning og udvinding af kul, olie og gas – så bør pensionskasserne stoppe med at investere i disse selskaber.

At MP Pension fastholder investeringer i selskaber som Exxon Mobil, som er under retslig anklage i USA for at have løjet om klimaforandring er stærkt problematisk. Overfor offentligheden og overfor investorer underspillede Exxons ledelse bevidst – og måske ulovligt – betydningen af global opvarmning og klimaforandringer. Exxon har også helt konsekvent modarbejdet ethvert forslag fra sine aktionærer om at tage miljøhensyn i sin forretningsmodel [22, 23]. Samtidig har Exxon været en af de mest trofaste økonomiske støtter af en række klimaskeptiske tænketanke, lobbygrupper og forskere [10].

Og hvad der er værre endnu, så søger selskaber som Exxon fortsat systematisk at begrænse politiske tiltag til grøn omstilling. Dette understregedes i en rapport fra oktober 2016 kaldet "*The Climate Accountability Scorecard*" [10]. Rapporten er baseret på undersøgelser af otte store fossilselskaber over perioden januar 2015 til maj 2016, herunder Exxon Mobil, Chevron, BP og Shell – selskaber som MP Pension har investeringer i. Undersøgelsen vurderede blandt andet selskaberne ud fra deres udmeldinger om klimavidenskaben, deres tilknytning til lobbygrupper som spreder misinformation om klimavidenskab og/eller forsøger at blokere for klimaindsatsen, samt omkring offentliggørelse af egne CO2-udledninger og planer for at reducere dem. Rapportens konklusion var nedslående. Exxon og Chevron fik fx prædikatet "ekstremt ringe og uansvarligt" for deres ringe eller direkte misvisende formidling af klimaforandringernes katastrofale følger for kloden og for dets fortsatte støtte til lobbyisme mod konkrete klimapolitiske tiltag.

Det er heldigvis ikke alle investorer som lader stå til. Den svenske 7. nationale pensionsfond (AP7) har meldt ud, at den har droppet sine investeringer i selskaber som Exxon Mobil og Gazprom. AP7 begrunder deres eksklusion med, at disse selskabers forretningsmodel er ude af trit med Paris-aftalens målsætninger, og at selskaberne aktivt modarbejder klima-aftalen fra Paris (COP21), fx ved lobbyisme [24].

Ligeledes vedtog det Irske parlament for nyligt, og som det første land i verden, en lov der skal sikre en udfasning af investeringer i kul-, olie- og gasselskaber fra landets såkaldte "Strategic Investment Fund", en statslig fond som forvalter 6 milliarder euro. Forslagsstilleren, den uafhængige kandidat, Thomas Pringle kommenterede beslutningen således: "*Beslutningen er et tydeligt signal til disse globale selskaber om, at deres stadige manipulation af klimaforskning, benægtelse af eksistensen af klimaforandringer og deres kontroversielle lobbyvirksomhed nu ikke længere tolereres af politikere over hele verden*". [25].

MP Pension agerer desværre stadig uansvarligt, og bør afhænde investeringer i selskaber som Exxon fordi vi ellers yder sådanne selskaber finansiell likviditet og politisk og social legitimitet. Hvis vi har penge i fossilselskaber hvis forretningsmodel ikke til fulde understøtter Paris aftalen, så vanskeliggør vi en effektiv politisk regulering, da vore politikere vil tøve med at regulere industrier hvis økonomiske trivsel er vigtig for investerede pensionsmidler.

En pensionskasse kan ikke frasige sig en politisk rolle. Penge er magt og pensionskasser har mange penge, og derfor har pensionskasser også et ansvar. Pensionskasser har også et ansvar for at sikre at dens investeringer ikke compromitterer den verden som medlemmerne skal leve i mens de nyder godt af deres pensionsopsparing. Dette ansvar skal ledsage hensynet til at sikre et afkast i en snæver finansiell forstand.

4) Hensynet til MP Pensions omdømme

Antallet af institutioner der aktivt har ekskluderet investeringer i kul, olie og gas er i hastig vækst, og den seneste opgørelse viser at disse knap 700 institutioner forvalter en samlet værdi på over 5.000 milliarder dollar [26]. Det vil derfor svække MP Pensions omdømme og anseelse, hvis MP Pension ikke også trækker sine investeringer fra fossilselskaber hvis forretningsmodel inden 1. januar 2020 ikke er forenelig med den indgåede klimaafteale fra Paris.

Ønsket om at vise at man står på den rette side i historiebøgerne breder sig. Således har en af verdens absolutte storbyer, nemlig New York city netop i 2017 besluttet at dens fem pensionselskaber skal frasælge sine aktier for 5 milliarder dollars i fossile brændsler [27]. Eksempler på andre offentlige og private institutioner som har reduceret eller helt trukket sine investeringer inkluderer blandt andre: Den Europæiske Investeringsbank (EIB), de norske pensionselskaber Storebrand og KLP, den hollandske storbank Rabobank, det Australske pensionselskab LGS, Rockefeller Foundation, den statsligt kontrollerede Svenske AP Fond 2, den nordiske storbank Nordea, Danske pensionselskaber PKA, PFA, Alm. Brand, Oslo Kommune, mindst 14 danske kommuner, herunder København og Odense, Københavns Universitet, Church of England, storbankerne Citigroup, BNP Paribas, Credit Agricole og Bank of America, den britiske kapitalforvalter BMO, den Californiske pensionskasse Calstrs og den britiske forsikringsgigant Lloyds.

Et stigende antal investorer advarer således mod investeringer i fossil energi [28, 29]. Et stigende antal investorer har desuden taget beslutning om eksplicit at indrette deres investeringer efter 2-graders målsætningen, således Britiske Environment Agency pension fund [30] og den australske Commonwealth Bank [31].

Et aktivt fravalg af kul, olie og gas i MP Pensions portefølje er et signal om at vi – almindelige mennesker – vælger en fremtid uden dramatiske klimaforandringer og de potentielt enorme ødelæggelser, omkostninger og politisk ustabilitet de kan medføre. Det er et signal om at vi er parat til at yde vores for at sikre en fælles tryk fremtid for vore børn og børnebørn.

Med fortsat store investeringer i fossil energi, så udsætter MP Pension sig ikke alene for en enormt stor økonomisk risiko. Det bibringer også pensionskassen et så dårligt renommé at det vil føre til utilfredse pensionskunder, og i takt med at den øvrige danske pensionsbranche i stigende grad flytter investeringer væk fra risikable fossil-investeringer, så vil MP Pensions rygte forværres [32].

MP Pension har fortsat hele 1,5 milliarder kr. investeret i aktier blandt 37 af verdens største kul, olie og gasselskaber. Det fremsatte forslag omhandler konkret dialog med – og potentielt frasalg af – investeringer i disse 37 fossil-selskaber, investeringer som svarer til omtrent 3-4 % af MP Pensions samlede aktieinvesteringer på godt 35-40 mia. DKK, eller svarende til under 2 % af MP Pensions samlede formue.

Fastholdelse af investeringer i kul-, olie- og gas-virksomheder udgør en stor og unødigt risiko for vores pensionsudbetaling. Vi opfordrer derfor MP Pensions bestyrelse til at revurdere investeringspolitikken, så vi medlemmer kan se vores børn og børnebørn i øjnene og sige, at vi ikke aktivt med vores pensionspenge bidrog til fremtidige klimakatastrofer.

Forslag, henstillinger eller drøftelser med tilsvarende klimafokus fremsættes og/eller drøftes i foråret 2018 også på generalforsamlingen i følgende pensionskasser: Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyrslæger (PJD), Arkitekternes Pensionskasse (AP), Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP), Danske Civil- og Akademiingeniørers Pensionskasse (DIP), TopDanmark, Ingeniørsammenslutningens Pensionskasse (ISP), Lægernes Pensionskasse (LPK) og i AP Pension.

Liste over MP Pensions investeringer i verdens 100 største børsnoterede kulselskaber og 100 største børsnoterede olie/gas-selskaber:

	Selskab	Markedsværdi	Kul eller olie/gas
1	ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS	212.685.798	Olie/gas
2	AP MOELLER-MAERSK A/S-A	197.049.760	Olie/gas
3	AP MOELLER-MAERSK A/S-B	191.937.760	Olie/gas
4	ROYAL DUTCH SHELL PLC-B SHS	152.011.353	Olie/gas
5	BASF SE	60.794.278	Olie/gas
6	EXXON MOBIL CORP	57.524.869	Olie/gas
7	Vale SA (ADR)	53.768.864	Kul

8	CHEVRON CORP	48.271.421	Olie/gas
9	RIO TINTO PLC	47.721.681	Kul
10	TOTAL SA	45.928.269	Olie/gas
11	LUKOIL Oil ADR (SEDOL BYZDW27) GB	45.550.980	Olie/gas
12	OCCIDENTAL PETROLEUM CORP	45.045.272	Olie/gas
13	MARATHON PETROLEUM CORP	39.704.212	Olie/gas
14	ENI SPA	33.641.770	Olie/gas
15	MITSUBISHI CORP	31.509.103	Kul
16	SUNCOR ENERGY INC	26.542.044	Olie/gas
17	BP PLC	23.314.017	Olie/gas
18	ITOCHU CORP	22.670.027	Kul
19	MITSUI & CO LTD	21.964.292	Kul
20	CANADIAN NATURAL RESOURCES	20.773.156	Olie/gas
21	BHP Billiton Plc (ZA)	20.681.961	Olie/gas
22	BHP BILLITON PLC	14.437.901	Kul
23	JX HOLDINGS INC	12.458.986	Olie/gas
24	MARUBENI CORP	9.104.724	Kul
25	INPEX CORP	7.581.028	Olie/gas
26	RWE AG	6.513.260	Kul
27	ALLETE INC	4.923.317	Kul
28	ANGLO AMERICAN PLC	3.719.394	Kul
29	EOG Resources	3.280.547	Olie/gas
30	LUKOIL Oil Company PJSC (ADR) GB	2.774.692	Olie/gas
31	IDEMITSU KOSAN CO LTD	2.732.894	Kul
32	STATOIL ASA	2.247.636	Olie/gas
33	ARCELORMITTAL	2.179.025	Kul
34	BHP BILLITON LIMITED	1.955.655	Kul
35	JAMES RIVER GROUP HOLDINGS L	1.335.256	Kul
36	SANTOS LTD	529.533	Olie/gas
37	Vale SA Pref A (ADR)	344.277	Kul
	Totalt	1.475.209.012	

Kilde: MP Pension aktieliste, August 2017

Referencer

[1] Fossil Free Indexes: The Carbon Underground 2016

<http://fossilfreeindexes.com/research/the-carbon-underground/>

[2] MP Pension: Vi er ikke der, hvor vi sælger alle vores aktier i fossile selskaber

<https://www.magisterbladet.dk/news/2017/april/mppensionvierikkederhvorvisaelgerallevoresaktierifossileselskaber>

[3] IIGCC: Investor Expectations: Oil and Gas Company Strategy. Supporting investor engagement on carbon asset risk.

http://www.iigcc.org/files/publication-files/2014_Investor_Expectations_Oil_and_Gas_Company_Strategy.pdf

[4] Klima-resolution til fremsættelse på Exxon generalforsamling I 2018

<https://www.asyousow.org/resolutions/2018/01/31/exxonmobil-request-for-report-on-low-carbon-business-model>

[5] New Follow This resolution test case for Shell's new course

<https://follow-this.org/en/press-release/test-case/>

[6] 2 degrees of separation: Transition risk for oil & gas in a low carbon world.

<http://2degreeseperation.com/>

[7] BP and Shell planning for catastrophic 5 degree global warming despite publicly backing Paris climate agreement

<http://www.independent.co.uk/news/business/news/bp-shell-oil-global-warming-5-degree-paris-climate-agreement-fossil-fuels-temperature-rise-a8022511.html>

[8] The Sky's Limit: Why the Paris Climate Goals Require a Managed Decline of Fossil Fuel Production
<http://priceofoil.org/2016/09/22/the-skys-limit-report/>

[9] ExxonMobil Talks A Good Game, But It's Still Funding Climate Science Deniers https://www.huffingtonpost.com/entry/exxonmobil-talks-a-good-game-but-its-still-funding_us_5956673de4b0c85b96c66116

[10] The Climate Accountability Scorecard
<http://www.ucsusa.org/global-warming/fight-misinformation/climate-accountability-scorecard-ranking-major-fossil-fuel-companies>

[11] Health and environment ministers pledge climate actions to reduce 12.6 million environment-related deaths
<http://www.who.int/globalchange/mediacentre/news/ministers-pledge-climate-actions/en/>

[12] EU-rapport Financing a sustainable European Economy
https://ec.europa.eu/info/publications/180131-sustainable-finance-report_en

[13] Exxon Mobil dismisses climate change risks to future growth
<http://www.rtcc.org/2014/04/01/exxon-mobil-dismisses-climate-change-risks-to-future-growth/>

[14] Mark Carney warns investors face 'huge' climate change losses
<http://www.ft.com/intl/cms/s/0/622de3da-66e6-11e5-97d0-1456a776a4f5.html#axzz3vzTt5W9>

[15] HERMES Investment Management: "Turning down the heat - our approach to managing carbon risk in investment portfolios. December 2015.
<https://www.hermes-investment.com/wp-content/uploads/2015/12/Hermes-Corporate-Turning-Down-the-Heat-011215.pdf>

[16] Norway's Wealth Fund Considers Divesting From Oil Shares
<https://www.nytimes.com/2017/11/16/business/energy-environment/norway-fund-oil.html>

[17] Thoughts on the 2014 Performance of the FFIUS
<http://fossilfreeindexes.com/2015/01/20/thoughts-2014-performance-ffius/>

[18] Divestment outperforms conventional portfolios for the past 5 years
<https://www.businessspectator.com.au/article/2015/2/16/energy-markets/divestment-outperforms-conventional-portfolios-past-5-years>

[19] This is how coal dies – super cheap renewables plus battery storage
<https://thinkprogress.org/colorado-wind-batteries-cheap-12e82b91a543/>

[20] Landvind slår nu fossil energi på prisen globalt
<https://energiwatch.dk/Energinyt/Renewables/article10201012.ece>

[21] World Bank to cease financing upstream oil and gas after 2019
<https://www.reuters.com/article/us-climatechange-summit-worldbank/world-bank-to-cease-financing-upstream-oil-and-gas-after-2019-idUSKBN1E61LE>

[22] As Exxon Faces Investigation, Investors Renew Pressure for Stronger Climate Stance
<http://insideclimatenews.org/news/12012016/exxon-mobil-under-investigation-climate-change-science-shareholder-resolutions-investors>

[23] Exxon Mobil Fraud Inquiry Said to Focus More on Future Than Past
https://www.nytimes.com/2016/08/20/science/exxon-mobil-fraud-inquiry-said-to-focus-more-on-future-than-past.html?_r=0

[24] Swedish pension fund sells out of six firms it says breach Paris climate deal
<https://in.reuters.com/article/us-climatechange-investment-sweden/swedish-pension-fund-sells-out-of-six-firms-it-says-breach-paris-climate-deal-idINKBN1962CC>

[25] Parliament backs ban on investing public money in fossil fuels
<http://www.independent.ie/breaking-news/irish-news/parliament-backs-ban-on-investing-public-money-in-fossil-fuels-35400879.html>

[26] Fossil fuel divestment funds double to \$5tn in a year
<https://www.theguardian.com/environment/2016/dec/12/fossil-fuel-divestment-funds-double-5tn-in-a-year>

[27] New York City plans to divest \$5bn from fossil fuels and sue oil companies
<https://www.theguardian.com/us-news/2018/jan/10/new-york-city-plans-to-divest-5bn-from-fossil-fuels-and-sue-oil-companies>

[28] Finansfolk advarer mod investeringer i kul og olie <http://politiken.dk/oekonomi/ressource-oekonomi/ECE2510561/finansfolk-advarer-mod-investeringer-i-kul-og-olie/>

[29] What Are The Financial Risks Of Climate Change?

<http://www.ibtimes.com/what-are-financial-risks-climate-change-1833160>

[30] UK Environment Agency divests in landmark move to help meet 2C limit

<http://www.theguardian.com/environment/2015/oct/19/uk-environment-agency-divests-landmark-move-help-meet-2c-limit>

[31] Commonwealth bank to reveal 2 degree globalwarming plans

<http://www.afr.com/business/mining/commonwealth-bank-to-reveal-2-degree-global-warming-plans-20151104-gkqtmj>

[32] Axa IM warns that companies linked to fossil fuels risk their reputations

<http://www.theguardian.com/environment/2015/jan/15/axa-warns-companies-linked-fossil-fuel-risk-reputations>

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pension har på bestyrelsesmødet den 8. marts 2018 besluttet, at afhænde alle olie, kul- og tjæresandsselskaber inden udgangen af 2020. Derfor er MP Pension i sagens natur grundlæggende enige i forslaget fra Ansvarlig Fremtid, men som pensionskasse skal vi tage hensyn til både afkast og ansvarlighed. Derfor har MP Pension valgt en lidt anden tilgang til de fossile udfordringer og den grønne omstilling. Konkret betyder det, at MP Pensions afgrænsning i forhold til de berørte selskaber afviger lidt fra den afgrænsning som Ansvarlig Fremtid anvender,

Bestyrelsens beslutning om at sælge olie, kul og tjæresand omfatter i alt godt 1.000 selskaber inden for de tre industri-klassificeringskoder "Coal & Consumable Fuels", "Integrated Oil & Gas" og "Oil & Gas Exploration & Production". De 10 største selskaber blandt disse selskaber er: Exxon Mobile, Royal Dutch Shell, Petro China, Chevron, Total, BP, Sinopec, Petrobras, China Shenhua, Statoil og Conoco Philips.

Afgrænsningen omfatter - inden for de nævnte industri-klassificeringskoder - selskaber, hvor 50% eller mere af omsætningen kommer fra produktion af olie, kul eller tjæresand. Selskaber hvor 50% eller mere end hidrører fra gas er undtaget fra frasalgsbeslutningen, idet gas er en væsentlig del af den grønne omstilling qua sin lavere CO2 intensitet, og fordi vi som investor vurderer, at gasselskaber er mindre udsat ud fra et afkastmæssigt perspektiv.

MP Pension vil fortsat udøve aktivt ejerskab over for de fossile selskaber fx via investor-initiativer såsom "Climate Action 100+", men også direkte over for de ekskluderede selskaber, hvor MP Pension "har vendt dialogprocessen om". Hermed menes, at sædvanligvis udøves det aktive ejerskab ved dialog efterfulgt af mulig eksklusion, hvis der ikke er vilje til dialog og positiv forandring hos det givne selskab. I forhold til de fossile selskaber er alle selskaber imidlertid som udgangspunkt ekskluderet per ultimo 2020 med mindre MP Pension via dialog har fastslået, at et givent selskabs forretningsmodel er forenelig med Paris-aftalen (til trods for at selskabet aktuelt får mere en 50% af sin omsætning fra udvinding af fossil energi).

Bestyrelsens anbefaling

MP Pensions bestyrelse er grundlæggende enig i forslagets præmisser, men har som ovenfor anført valgt en anden tilgang til de fossile udfordringer og den grønne omstilling. Bestyrelsens beslutning om at sælge olie, kul og tjæresand inden udgangen af 2020 er samlet set mere vidtrækkende end forslaget fra Ansvarlig Fremtid.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Forslag 6: Undersøge muligheden for fravalg af investeringer i tobak

Forslagsstillere: Louise Wohllebe, **Karin Mejding**, Lotte Pålsson, Andrea Stadil Glahn, Nynne Johanne Sahl Frederiksen, Marianne Kaas, Anne-Line Brink, Christine Lind Behrens, Brian Køster, Louise Jespersen, Niels Them Kjær, Tenna Clara Børsting Christiansen, Birgitte H. Pedersen, Ann-Britt Kvernrød og Astrid Anna Vestergaard Knudsen.

Forslag: Generalforsamlingen 2018 opfordrer bestyrelsen til inden generalforsamlingen 2019 at undersøge mulighederne for at flytte investeringer i tobak til andre investeringer, samt undersøge hvilke konsekvenser det vil have for medlemmerne.

Forslagsstillernes bemærkninger

FN's etiske virksomhedsnetværk, Global Compact, har i 2017 kategoriseret tobaksindustrien som en såkaldt 'højrisiko-sektor'. Den er dermed kommet på den sorte liste og i samme kategori som bl.a. klyngebomber og kemiske våben. Og ikke uden grund: Tobak slår hver anden bruger ihjel. På verdensplan dør syv millioner mennesker hvert år på grund af tobak. Tobaksproduktion har negative konsekvenser for miljø og mennesker i den tredje verden. Herunder børn, der arbejder i tobaksindustrien. Ud af FN's 17 mål for en bæredygtig udvikling påvirker tobak de 13 negativt. Flere og flere pensionskasser flytter deres investeringer i tobak til andre brancher. MP Pension bør følge efter og efterleve FN's retningslinjer.

Tobaksfri investeringer

Flere og flere pensionskasser flytter deres investeringer i tobaksindustrien til andre brancher. Og det er der gode grunde til.

På FN's sorte liste

Tobak er nu af FN's etiske virksomhedsnetværk, Global Compact, sat på den sorte liste for investeringer og er dermed i samme kategori som klyngebomber og kemiske våben. MP Pension lægger sig op ad retningslinjerne for Global Compact og bør derfor stoppe med at investere i tobak. Lægernes Pensionskasse og PKA har længe haft tobaksfri investeringer. Pensionskasserne PenSam, Almindelig Brand og Lærernes Pension har for nylig også taget konsekvensen og stopper med at investere i tobak.

Tobak slår hver anden bruger ihjel

Lægernes Pensionskasse har længe holdt sig fra tobaksaktier. For lægerne er dem, der hver dag ser konsekvenserne af tobak. Tobak forårsager sygdom og død i et omfang, der ikke matcher noget andet produkt. Det giver ingen som helst mening at sammenligne tobak med sukker, alkohol, chips eller luftforurening. For tobak er et produkt, der slår hver anden bruger ihjel. Én ud af ti danske unge vil dø af rygning. Og på verdensplan dør syv millioner mennesker hvert år på grund af tobak. Flere pensionskasser har for nylig meldt ud, at de ikke længere vil investere i tobak.

Bryder med menneskerettigheder og verdensmål

MP Pensions investeringer tager normalt hensyn til miljø, menneskerettigheder, arbejdstageres forhold og ulovligt børnearbejde. Men tobaksindustrien overtræder samtlige disse forhold. Børn knokler på tobaksmarker og -fabrikker. De bliver syge af nikotin og sprøjtegift. De slæber tunge sække. De går ikke i skole og kan se frem til et liv under slavelignende forhold i tobaksproduktionen. Ifølge Dansk Institut for Menneskerettigheder er der kun én måde, hvorpå tobaksindustrien kan overholde menneskerettighederne: Luk butikken. Tobak har negativ indflydelse på 13 ud af FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling.

Vi ønsker derfor, at MP Pension undersøger, hvordan de 0,5 milliarder, der investeres i tobak, kan flyttes til andre investeringer. For mange medlemmer ønsker ikke at hæve en pension, der kommer af død, fattigdom og slidte børnehænder. Tobak er af Global Compact, sat på den sorte liste for investeringer – sammen med klyngebomber og kemiske våben

Bestyrelsens bemærkninger

Bestyrelsen tog i 2017 initiativ til at undersøge og overveje pensionskassens investeringer i tobak. Første skridt i processen er afholdelse af to dialogmøder med medlemmerne i marts 2018. Herefter vil administrationen i MP Pension belyse de investeringsmæssige konsekvenser ved et frasalg og de ansvarligheds-mæssige aspekter. På den baggrund vil MP Pension efterfølgende tage stilling til pensionskassens fremtidige position i forhold til at investere i tobak. MP Pension vil efterfølgende offentliggøre et såkaldt standpunktspapir om tobak. MP Pension investerer p.t. ca. 115 mia. kr. MP Pension har p.t. investeret ca. 0,5 mia. i tobaksindustrien. Investeringerne i tobak svarer til ca. 0,4 % af MP Pensions samlede investeringer.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen vil senest på Generalforsamlingen i 2019 offentliggøre et Standpunktspapir om tobak.
[Bestyrelsen støtter forslaget.](#)

Forslag 7: Gennemsigtighed i forhold til aktivt ejerskab

Forslagsstillere: Ole Stage på vegne af Kritiske Pensionskunder (Anders Baltzer Jørgensen, Anne Marie Sørensen, Bente Sofie Topsøe-Jensen, Gunver Bennekou, Lisbeth Møller, Nadja Manghezi, **Ole Stage**, Pernille Nagel Sørensen, Peter Sigsgaard, Vibe Johnsen, Janice Goodman Førde, Gitte Andersen, Ivan Bæhr, Jette Steensen, Sussanne Blegaa, Heide Deminatus, Hanne Willert, Peter Wad, Poul Wilhelm Krøijer, Pernille Haarløv-Johnsen, Elsebeth Tarp, Hans Ulrik Skotte Møller, Jørgen Billetoft, Jeef Bech Hansen, Mette Visti, Ulla Irene Strøbech, Signe Arnfred)

Forslag: MP Pension opfordres til at offentliggøre en liste over de selskaber hvor de udøver aktivt ejerskab / dialog.

Forslagsstillernes bemærkninger

Gennemsigtighed i forhold til dialogprocessen gør det muligt for medlemmerne at få et overblik over hvordan det aktive ejerskab forvaltes og mulighed for at vi kan følge udviklingen. Både PKA og PFA offentliggør i en vis udstrækning med navns nævnelse hvilke selskaber, de har valgt at udøve aktivt ejerskab over for igennem dialog. PKA offentliggør en liste med overskrifter om emner for dialog (http://ansvarlige-investeringer.dk/media/6505/pka-dialogliste_dansk.pdf). PFA har en mere dybdegående liste, som dog ikke er dateret eller opdateret (<https://pfa.dk/om-pfa/corporate-responsibility/ansvarlige-investeringer/> - under overskriften "Aktivt ejerskab")

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pension presser løbende på for øget transparens og har igennem en længere periode haft dialog med vores samarbejdspartner Hermes om at kunne offentliggøre disse oplysninger. Fra marts 2018 kan vi fremadrettet offentliggøre en dialogliste.

Listen vil løbende blive opdateret og offentliggjort på mppension.dk. Forslagsstiller blev orienteret i forbindelse med offentliggørelsen i marts.

Bestyrelsens anbefaling

[Bestyrelsen støtter forslaget.](#)

Forslag 8: MP Pensions retningslinjer omkring ansvarlighed skal fremgå af kontrakter med kapitalforvaltere

Forslagsstillere: Ole Stage på vegne af Kritiske Pensionskunder (Anders Baltzer Jørgensen, Anne Marie Sørensen, Bente Sofie Topsøe-Jensen, Gunver Bennekou, Lisbeth Møller, Nadja Manghezi, **Ole Stage**, Pernille Nagel Sørensen, Peter Sigsgaard, Vibe Johnsen, Janice Goodman Førde, Gitte Andersen, Ivan Bæhr, Jette Steensen, Sussanne Blegaa, Heide Deminatus, Hanne Willert, Peter Wad, Poul Wilhelm Krøijer, Pernille Haarløv-Johnsen, Elsebeth Tarp, Hans Ulrik Skotte Møller, Jørgen Billetoft, Jeef Bech Hansen, Mette Visti, Ulla Irene Strøbech, Signe Arnfred)

Forslag: MP's retningslinjer omkring ansvarlighed skal fremgå af kontrakter med kapitalforvaltere

Forslagsstillernes bemærkninger

MP Pension opfordres til at præcisere at investering og forvaltning af disse skal ske i tråd med OECD's retningslinjer for multinationale selskaber på menneskerettighedsområdet og med FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP) i kontrakter med eksterne kapitalforvaltere. Begrundelse: Det er vigtigt at eksterne kapitalforvaltere fastholdes på at følge vores politik og retningslinjer i forhold til ansvarlighed. En del andre pensionskasser følger den foreslåede praksis. Det er f.eks. tilfældet med P+ (sammenlægning af økonomer og juristers og ingeniørernes pensionskasser) som indfører det i nye aftaler med kapitalforvaltere og som er i gang med at kortlægge, hvorvidt kapitalforvaltere som de tidligere har indgået aftaler med arbejder iht. UNGP.

Kilde: https://www.ms.dk/sites/default/files/filarkiv/artikler/bilag_-_brancheanalyse_2017.pdf.

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pensions eksterne kapitalforvaltere er allerede kontraktuelt forpligtet til at overholde MP Pensions eksklusionsliste og pensionskassens retningslinjer for ansvarlige investeringer. Det er dog MP Pensions eget ansvar at overvåge, at forvaltning sker i tråd med OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP). Det er dermed også MP Pensions eget ansvar at udøve aktivt ejerskab over for selskaberne, når de konkrete investeringer er foretaget. MP Pensions aktive ejerskab og dialoger tager blandt andet udgangspunkt i FN's Retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP) og OECD's Retningslinjer for multinationale selskaber. Formålet med udøvelse af aktivt ejerskab er dels, at MP Pension ønsker at afklare de nærmere forhold i selskaberne, samt overtrædelser af retningslinjerne, og dels at kommunikere vores ønsker om forbedringer til selskabet. I forlængelse heraf opfordrer vi selskaberne til at følge OECD's Retningslinjer for multinationale selskaber og FN's Retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv.

Bestyrelsens anbefaling

De eksterne kapitalforvaltere er allerede kontraktligt forpligtet af MP Pensions retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Forslag 9: Mulighed for fremsendelse af medlemsforslag efter publicering af årsrapporterne

Forslagsstillere: Ole Stage på vegne af Kritiske Pensionskunder (Anders Baltzer Jørgensen, Anne Marie Sørensen, Bente Sofie Topsøe-Jensen, Gunver Bennekou, Lisbeth Møller, Nadja Manghezi, **Ole Stage**, Pernille Nagel Sørensen, Peter Sigsgaard, Vibe Johnsen, Janice Goodman Førde, Gitte Andersen, Ivan Bæhr, Jette Steensen, Sussanne Blegaa, Heide Deminatus, Hanne Willert, Peter Wad, Poul Wilhelm Krøijer, Pernille Haarløv-Johnsen, Elsebeth Tarp, Hans Ulrik Skotte Møller, Jørgen Billetoft, Jeef Bech Hansen, Mette Visti, Ulla Irene Strøbech, Signe Arnfred)

Forslag: Bestyrelsen opfordres til at gøre det muligt at fremsende medlemsforslag til generalforsamlingen efter publiceringen af MP Pensions årsrapporter.

Forslagsstillernes bemærkninger

Årsrapporten, ESG rapporten og Klimarapporten indeholder informationer som er meget vigtige, for at vurdere og tage stilling til MP Pensions arbejde i det forgangne år og dermed også i forhold til at formulere og fremsende medlemsforslag.

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pensions bestyrelse ønsker at være så åbne og transparente om pensionskassens arbejde, som det er muligt. Fremadrettet er det derfor bestyrelsens ønske i højere grad at kommunikere aktiviteter, beslutninger og resultater i løbet af året, frem for kun at kommunikere aktiviteterne i de årlige rapporter, der er bagudrettet. Der bliver allerede kommunikeret langt mere end tidligere via mppension.dk, Facebook og dialogmøder. Men transparens vil blive endnu større i 2018. Derfor bør behovet for at få udgivet de bagudskuende årsrapporter tidligere ikke være af afgørende betydning for at kunne stille medlemsforslag.

I år er der udarbejdet to rapporter. Den ene rapport er den lovpligtige regnskabsårsrapport, som udarbejdes hvert år. Den anden er vores rapport om ansvarlige investeringer.

For så vidt angår årsrapporten vil det være særdeles vanskeligt at offentliggøre denne tidligere. Rapporten kan først påbegyndes, når året er afsluttet, alle tal er indhentet og regnskabet er gjort op. Herefter følger en proces med den eksterne revision, behandling i revisionsudvalg og endelig godkendelse i bestyrelsen. Denne behandling kræver en vis tid og vil vanskeliggøre en offentliggørelse, som ligger tidligere end i år, hvilket var den 9. marts.

Dette skal sammenholdes med de frister, der følger omkring afholdelse af generalforsamling, herunder indkaldelse og krav til, hvornår generalforsamlingen senest kan afholdes i en finansiell virksomhed.

For så vidt angår rapporten omkring ansvarlige investeringer er denne ikke underlagt samme krav, men rapporten indeholder en del rapportering, som kræver, at vi modtager information fra forskellige samarbejdspartnere. Den information får vi i løbet af januar og februar. Derfor er denne produktion også underlagt et tidspres.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen støtter ønsket om øget transparens og vil offentliggøre flere informationer løbende. Bestyrelsen kan dog ikke tilslutte sig det stillede forslag, da det ikke er praktisk muligt at indfri.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Forslag 10: Udbetaling af pensionisttillæg

Forslagsstiller: Jan Preisler

Forslag: Generalforsamlingen henstiller til bestyrelsen om igen at afsætte beløb til udbetaling af pensionisttillæg.

Forslagsstillernes bemærkninger

Da jeg i 2002 overgik til pension, gjorde pensionskassen klart, at dels bestod pensionen af en fast månedlig udbetaling og dels af et ugaranteret pensionisttillæg, som på det tidspunkt blev udbetalt to gange årligt. Det årlige beløb androg i perioden 2002-2007 for mit vedkommende mellem 10.000 kr. til 14.000 kr.

Da finanskrisen indtraf (2007/08) stoppede bestyrelsen med at afsætte midler til pensionisttillæg.

I "MedlemsNyt" december 2017 oplyses: "MP Pension har i løbet af de seneste otte år været en af de danske pensionskasser, der har været bedst til at tjene penge til medlemmerne og leveret afkast i toppen i branchen".

Sammenholdt med at den udbetalte pension i perioden 2002-2017 kun er steget med 5%, mens pristallet i samme periode er steget med 15%, vil udbetaling af pensionisttillæg kunne rette lidt op på dette skæve forhold.

Pensionisttillæg defineres på pensionskassens hjemmeside således: "Er en andel af vores reserver, som eventuelt kan udbetales til pensionister. Tillægget fastsættes af vores bestyrelse og afhænger af vores samlede økonomiske situation. Der udbetales i øjeblikket ikke pensionisttillæg." De udbetalte pensionsbeløb er langtfra fulgt med prisetallet. Under hensyn til at pensionskassens afkast ligge i toppen i branchen, bør det medføre, at der igen bliver udbetalt pensionisttillæg.

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pension udbetalte i en længere årrække frem til 2008 et pensionisttillæg til pensionister på den såkaldte gamle pensionsordning. Tillægget var ikke særligt retfærdigt, idet to jævnaldrende, hvoraf den ene havde været pensionist i 5 år og den anden i 0 år, fik samme tillæg, selvom den, der havde været pensionist i 5 år, havde fået en pæn andel af egenkapitalen udbetalt. Dette ønskede den daværende bestyrelse at gøre op med, hvilket blandt andet blev udmøntet i indførelsen af Den fleksible gennemsnitsrenteordning i 2008.

Pensionisttillægget var baseret på en antagelse om, at MP Pension havde en overskudsformue, der kunne frigøres tidligt i pensionisttiden – eftertiden har dog vist, at de gamle ubetingede garantier blev mere og mere byrdefulde og dermed var og er der ikke basis for at udbetale noget overskudsformue i form af pensionisttillæg.

Da der ikke blev ændret i betingelserne for Den gamle pensionsordning, er det fortsat et krav, at bestyrelsen årligt formelt tager stilling til muligheden for udbetaling af pensionisttillægget. Men da der ikke er overskud, som kan uddeles, uanset de senere års højere afkast, har bestyrelsen fastsat pensionisttillægget til 0 hvert år siden.

Overskud på Den fleksible gennemsnitsrenteordning

I den nye betingede gennemsnitsrenteordning, som er den ordning de fleste medlemmer er optaget på, er hovedparten af egenkapitalen øremærket de enkelte medlemmer. Pensionisterne får en løbende andel af deres egenkapital udbetalt i form af en såkaldt tillægspension. Dermed sker der en løbende fordeling af midlerne. Medlemmerne på denne ordning kan ikke både få egenkapitalen udbetalt som pensionisttillæg og som tillægspension. Det ville være at bruge pengene to gange.

Overskud på Markedsrenteordningen

På Markedsrente, som alle nye medlemmer optages på, bliver andelen af den kollektive egenkapital sat direkte ind på medlemmets eget depot. Yderligere tilskrives depotet det faktisk opnåede afkast en til en. Det betyder, at stiger afkastet med 5 %, stiger medlemmets depot tilsvarende. Falder afkastet derimod, falder medlemmets depot også. Der opbygges dermed ikke et kollektivt overskud, som kan fordeles. Alt bliver tildelt medlemmernes individuelle depoter. Markedsrente giver derfor medlemmet et let og samlet overblik over deres pensionsopsparing.

Kontorente og stabile udbetalinger

MP Pensions investeringer har over en årrække (2009-2017) givet et markant højere afkast end de tilsvarende kontorenter.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på en række forhold, som har betydning for pensionsopsparingen og muligheden for at tildele medlemmerne stabile udbetalinger:

- MP Pension mistede mange penge i finanskrisen i 2008. En del af afkastet har derfor skullet bruges til at genopbygge reserver.
- Investeringsafkastet opgøres før skat. Reelt er der 15,3% mindre til medlemmerne, når medlemmerne har betalt PAL-skat (pensionsafkastskat). Dvs. 9,0% i gennemsnit svarer til 7,6%, når medlemmerne har betalt skat.
- Pensionskassen har ultimo 2016 skullet bruge et meget stort beløb på at hensætte midler til ekstra forventet levetid og lavere beregningsrente. Årsagen er, at statistikken viser, at medlemmerne lever længere, og at de fortsat skal have udbetalt pension hele livet. De ekstra midler er finansieret af pensionskassens merafkast. Det gode afkast har derfor muliggjort, at pensionisterne ikke har fået sat deres månedlige udbetalinger ned. MP Pension har dermed levet op til løftet om stabile pensioner.

Nuværende reserver

Der er på nuværende tidspunkt oparbejdet reserver ud over de udmeldte pensioner, men:

- dels er den vedtagne udlodningspolitik baseret på stabile udbetalinger og da pensionskassen forventer lavere afkast fremover, skal reserven bruges til at imødegå dette bedst muligt.
- derudover har Finanstilsynet meldt ud, at modellen for forventede levetidsforbedringer vil blive ændret, hvilket muligvis vil medføre krav om yderligere hensættelser, hvilket vil skulle dækkes af overskudsformuen.
- endelig kan der opstå tab, der meget hurtigt udhuler reserverne, hvilket pensionskassen skal kunne modstå.

Bestyrelsen vurderer løbende muligheden for udlodning af overskud til medlemmerne, da det er helt afgørende, at mest muligt går direkte til medlemmet. Samtidig ser bestyrelsen det dog også som en vigtig opgave at sikre stabile pensioner – også i de kommende mange år. Derfor er det vigtigt, at pensionskassens reserver kan modstå udsving i de finansielle markeder, længere levetid og lovændringer.

Udvikling i pensioner og pristal

Pensionskassen fastsætter i dag beregningsrenten - den rente, som medlemmernes samlede pensioner beregnes ud fra - på niveau med det forventede afkast efter skat og omkostninger. Pensionisterne kan derfor ikke forvente, at pensionen bliver reguleret nævneværdigt ud over dette. Det er korrekt, at der ikke er nogen form for inflations-sikring af pensionerne i MP Pension. Det er umuligt at forudsige inflationen over en 15-20-årig periode. Hvis pensionen skulle inflationssikres, ville det kunne medføre, at nogle pensionister vil få udbetalt mere end deres egen andel. Dette vil så gå fra øvrige medlemmer. En sådan omfordeling er ikke tilladt. Man kan imidlertid selv inflations-sikre sin pension ved at starte udbetalingen på et lavere niveau (lavere beregningsrente) og dermed få en gradvis stigende udbetaling hen over pensionisttilværelsen. Dette er et individuelt valg.

Bestyrelsens anbefaling

Bestyrelsen tager allerede løbende stilling til fordelingen af overskudsformuen.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Forslag 11: Fritagelse for betaling til ægtefællepension

Forslagsstiller: Per Kjærgaard Rasmussen

Forslag: Fritagelse for at betale til en ægtefælle/samleverpension

Medlemmer, der har ægtefælle/samleverpension, er gået på pension efter 1. januar 2012 og ikke var blevet gift eller havde levet sammen med en partner i to år, inden de gik på pension, skal:

1) Fritages for fortsat at betale til ægtefælle/samleverpension.

2) Kompenseres for det bidrag, de har betalt fra pensions tidspunktet og indtil nu.

Forslagsstillernes bemærkninger

Denne medlemsgruppe har ikke nogen mulighed for at benytte ægtefælle/samlever ordningen, men har heller ikke haft nogen mulighed for at fravælge ordningen, der ensidigt er blevet opsagt af pensionskassen i 2011. Det betyder at denne medlemsgruppe – der sandsynligvis tæller mere end 500 medlemmer – har skullet betale og fortsat skal betale til en ordning de ikke kan bruge. Disse medlemmer betaler for en mulighed der ikke findes. Det kan simpelthen ikke være rigtigt at en medlemsejet pensionskasse, der lægger vægt på ordentlighed og moral, behandler en stor gruppe af sine medlemmer på denne måde.

Man kan argumentere at medlemmer, der valgte ægtefælle/samlever pension, indgik i en solidarisk ordning, og at de derfor er bundet af denne ordning. Men en solidarisk ordning forudsætter jo at alle har lige rettigheder og pligter. Men med generalforsamlingsbeslutningen i 2011 blev der jo indført en betingelse, nemlig at ægteskab/samliv skulle være indledt inden pensioneringen, og så har en stor gruppe pludselig ikke længere de samme rettigheder,

som de tidligere havde haft. Og så er det jo ikke længere tale om en solidarisk ordning. Og derfor skal denne gruppe, selvfølgelig ikke betale til ordningen.

Den nuværende ordning har i praksis betyder det, at denne gruppe medlemmer får mindre udbetalt i pension end de burde. Så disse medlemmer skal altså fra de gik på pension og så længe de lever, hver måned betale til en mulighed der er taget fra dem. Det er ikke rimeligt. Det svarer vel til at betale til forsikringspolice, som er erklæret ugyldig af forsikringsselskabet.

I øvrigt var/er hensigten med disse medlemmers økonomiske bidrag (i form af mindre udbetalt pension), at de skulle dække hovedparten af de udgifter, som pensionskassen beregnede til ægtefælle/samlerlevpensioner. Dermed har pensionskassen i forhold til den omtalte medlemsgruppe haft en indtægt, men ikke den beregnede udgift. Pensionskassen behøver derfor ikke denne indtægt og penge bør i stedet komme ud til medlemmerne.

Bestyrelsens bemærkninger

MP Pension har siden 1993 haft et valgfrit kollektivt ægtefællepensionsprodukt med udbetaling i 10 år eller livsvarigt til ægtefælle/samlever. Kollektivet omfatter alle pensionskassens medlemmer.

Fordelen ved en sådan kollektiv ordning er, at mange er med til at dække omkostningen, således at prisen kan holdes nede for den enkelte, da det heldigvis ikke er alle, der får brug for ægtefællepensionen. Ægtefællepensionen og prisen for den er således beregnet på samme måde som forsikringer.

Årsagen til ændringen i 2011 var, at der var behov for at lukke et hul i de dagældende regler, og dermed at begrænse risikoen for fremtidige tab, da reglerne kunne udnyttes mod pensionskassen/kollektivet (spekulationsargumentationen). Pensionskassen ændrede ikke reglerne for at skabe yderligere indtægt til pensionskassen og alle pensionskassens midler tilhører medlemmerne og bliver uddelt til medlemmerne henover tid.

Pris og forudsætninger for ægtefællepension i MP

MP Pensions ægtefællepension er prisfastsat efter, at valget mellem udbetalingsform og størrelse skal ske inden det enkelte medlem fylder 60 år eller inden evt. invalidepensionering bliver tilkendt.

I beregningerne bliver det forudsat, at alle medlemmer har en tidligste pensionsalder på 60 år eller højere. Derfor kan der ikke ændres på fordelingsnøglerne efter påbegyndelsen af alderspension.

Hvis ugifte alderspensionister skulle have udbetalt en højere pension, så længe de var ugifte - fordi de ikke i denne periode har glæde af ægtefællepensionen - har pensionskassen ikke mulighed for at finansiere ægtefællepensionen på det nuværende beregningsgrundlag.

MP Pension har ikke haft en ekstra indtægt

Forslagsstiller anfører, at pensionskassen får en indtægt, den ikke behøver, og som rettelig tilhører de ugifte. Desværre er realiteten, at pensionskassen har tab på risikoudgifterne ved død. Disse tab er kombinationen af længere levetider og erstatningerne til ægtefælle- og børnepensionerne. Pensionskassen har således ikke en indtægt og kompensation af de ugifte vil kun kunne finansieres af mindre pensioner til alle - og herunder også med bagudvirkende kraft, hvis pensionskassen som forslagsstilleren har beskrevet, skal lave om på de udbetalinger, som er sket fra 1. januar 2012 og frem. Dette vurderer bestyrelsen ikke er muligt.

Gyldig og bindende beslutning i 2011

Det er korrekt, at generalforsamlingen i 2011 fratog nogle medlemmer en mulighed, uden at de kunne gøre ret meget ved det: Dem under 60 år kunne fravælge dækningen, mens dem over 60 år, som ikke var pensioneret rettelig kun kunne nå at gå på alderspension eller gifte sig inden årets udgang. Generalforsamlingen har ret til at gennemføre ændringer som dem i 2011, når der opnås 2/3 flertal for beslutningen. Det vil i langt de fleste beslutninger være et vilkår, at konsekvenserne af beslutningerne ikke komme alle lige meget til gode, men det ændrer ikke på, at kollektivet har truffet en gyldig og bindende beslutning til glæde for kollektivet i MP Pension.

Bestyrelsens anbefaling

1) Fritages for fortsat at betale til ægtefælle/samleverpension.

Såfremt Generalforsamlingen skulle støtte forslaget om at ændre reglerne fremadrettet er konsekvensen, at ægtefællepensionen skal genberegnes for alle medlemmer og det vil blive væsentlig dyrere at have en ægtefællepension i fremtiden. Der er derudover en større arbejdsopgave forbundet med at udarbejde en ny model og denne vil ikke kunne fremlægges, før på Generalforsamlingen i 2019.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

2) Kompenseres for det bidrag, de har betalt fra pensions tidspunktet og indtil nu.

Det er ikke muligt eller lovligt at ændre på en beslutning, som generalforsamlingen traf i 2011. Af den årsag kan der ikke kompenseres med bagudrettet virkning.

Bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Egne noter

MP Pension

Pensionskassen for Magistre & Psykologer

Smakkedalen 8

2820 Gentofte

www.mppension.dk

